

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2019 рік

№ 12(341)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Місто
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

ГОЛОВНИЙ ТАБЕЛЯ ДИПЛОМА
Наше Місто
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

ГОЛОВНИЙ ТАБЕЛЯ ДИПЛОМА
Наше

ГОЛОВНИЙ
Наше
ІНФО

У Дніпрі видали збірку статей американських теологів за сприяння журналу "Бористен".

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озирються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”
Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництва редакції:

- У Києві:** Олег Черногуз, тел: (067)2555026
- У США:** Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967, USA
- З релігійних справ у США та Канаді:** Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;
- У Румунії:** Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
- У Бразилії:** Wira Selanski, Rua General Glicerio, 400 apt.701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517
- У Ізраїлі:** Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel
- У Польщі:** Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska
- У США:** Raisa Chejlyk. 4000 S. Biscayne Dr. #213 North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі [facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка/дизайн журналу "CatArt"

Видавець ФОП Озеров Г.В. м.Харків, вул. Університетська, 3\9 Свідоцтво про державну

реєстрацію № 818604 від 2.03.2000 Папір офсетний. Друк цифровий Щомісячник, наклад: 1500 примірників

Колонка редактора

Народна дипломатія в дії. Маю пару “френдів” з Латвії. Етнічні латиші та антипутінці. Розбіжностей в оцінці ситуації навколо сучасної Моксель-Московії жодних. Спочатку писав до них московською, але це, напевно, муляло і їх, і мене. Згодом перейшов на українську. І жодних проблем! Нижче один з останніх моїх коментарів до посту латиських друзів та “лайки” дітей Балтії. Гуртуємо антимосковський фронт!

👍👎 33

Фідель Сухоніс

Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Білорусь, Україна, Молдова..
Що об'єднує ці всі країни? Російська агресія у різні часи і з різними наслідками. Зло Москви ніколи не слід забувати! А тому коли була б створена дієва вісь північ - південь протидії російським шовіністам сьогодні, то навряд чи б путіністи мали якійсь шанс творити свої чорні справи. На жаль, поки-що реального спільного фронту цих держав проти сучасних варварів не існує. Але будемо вірити

Ojārs Grinbergs

Запит надіслано

Скасува...

Maris Mednis

Запит надіслано

Скасува...

Jānis Šimkovičs

Aigars Putniņš

Запит надіслано

Скасува...

Zane Āmane

Запит надіслано

Скасува...

Juris Rudovičs

Запит надіслано

Скасува...

Gints Krievkalns

Запит надіслано

Скасува...

Imants Zeltiņš

Стор. 1 Колонка редактора
Стор. 2-3 ФЕСТИВАЛЬ КОЛЯДОК У ВІННІПЕЗІ “МУЗИКА НАС ОБ’ЄДНУЄ”

Стор. 4 - 5 ПЛЕНЕРНИЙ УЖИНОК-19

Стор. 6-7 Християнська сторінка

Стор. 8 Представники ДНУ – найкращі

молоді вчені області

Стор. 9 Працівники оранжереї ботсаду ДНУ продовжують збирати дивовижні плоди

Стор. 10-11 Як жити гідно:

10 “не можна” від Василя Сухомлинського

Стор.12-13 ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Стор. 14-17 ІМПІЧМЕНТ, АМЕРИКАНСЬКА СПАДЩИНА ОРВЕЛЛА В УКРАЇНІ ТА ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО

Стор. 18 Як українки привертали увагу 100 років тому

стор. 19 Красуня-українка з нокдауном стала чемпіонкою світу з тайського боксу

Стор.20-23 ЖИТТЄПИС о. ОЛЕКСІЯ ЛІМОНЧЕНКА від дня народження 7 січня 1926 року, до закінчення Другої світової війни

Стор. 24 - 31 Концтабір «Мерседес»

Стор.32-33 Про Україну в Америці

Стор.34-35 НАВЧИТЕЛЬ МАЛЯРСТВА І ЛЮДЯНОСТІ

Стор.36 Є різниця!

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

«Вісті з діаспори»

ФЕСТИВАЛЬ КОЛЯДОК У ВІННІПЕЗІ “МУЗИКА НАС ОБ’ЄДНУЄ”

*Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь,
І утішився.*

Колядка “Бог предвічний народився”

14 і 15 грудня 2019 року в місті Вінніпег, Канада, пройшов щорічний фестиваль колядок “Музика нас об’єднує”. Під купол Української Католицької Митрополічної Катедри Святих Володимира й Ольги зметнулися чудесні мелодії колядок, щедрівок, різдвяних народних пісень у виконанні хорових колективів імені О. Кошиця та хору “Joie de Vivre”. Фестиваль продовжив традиції хорового мистецтва, закладені тут знаменитим Олександром Кошицем.

Саме Вінніпег прийняв в свої обійми Великого Маестро Олександра Кошиця, коли в 1940-х роках він став нікому не потрібним в Америці. Люди швидко забули, що власне з подачі Кошиця українська пісня стала всесвітнім брендом ще на початку ХХ століття, як це трапилось із “Щедриком” Леонтовича.

Саме у Вінніпезі під впливом Кошиця розпочав свою діяльність відомий молодий диригент Володимир Климків (Walter Klymkiw), який в 1951 році очолив Хор молоді Українського Національного Об’єднання, організований в 1946 році Галиною Хам. У 1967 році хор змінив назву на хор ім. О. Кошиця і В. Климків керував ним до 1990 року. У 1992 році канадський хор став лауреатом Національної премії ім. Тараса Шевченка.

Саме у цьому чудовому канадському місті провінції Манітоба, де міцно пустила коріння велика українська громада, було започатковано знаменитий “Фестиваль Колядок”.

Вінніпезький “Фестиваль Колядок” був організований понад двадцять років тому Володимиром Климківим (Walter Klymkiw), учнем Кошиця. Ідея полягала в тому, щоб об’єднати українську громаду й поділитися зі світом своєю багатою спадщиною різдвяної музики та співу. Спочатку Хор імені Кошиця виступав в якості приймаючої сторони фестивалю. Пізніше Климків передав його Українському Осередку Культури і Освіти, і тепер “Фестиваль Колядок” є щорічною традицією української діаспори Вінніпега.

Під час фестивалю гості насолоджувалися чудовим співом хору імені О. Кошиця Української Католицької Митрополічної Катедри Святих Володимира й Ольги (O. Koshetz Choir) та хору “Joie de Vivre” (диригенти Мирослава Пачес, Стюрт Сладден та Елізабет Садлер). У їхньому виконанні прозвучали колядки “Слава Во Вишніх Богу”, “Дивная Новина”, “Небо і Земля”, “Небо Вкрилося Зорями”, “Пречиста Діва”, “Тешуть Теслі”, “Славен Єси” та інші.

На завершення усі хористи заспівали старовинну українську колядку “Бог Предвічний Народився”, а увесь зал колядував разом з ними. Так єднаються люди на землі, а ангели на Небесах.

Професійні хори в Канаді були організовані українською діаспорою ще на початку 19 сторіччя; центром навчання хорового мистецтва став Вінніпег. У репертуарах хорових капел звучали українські народні пісні в обробці М. Лисенка, П. Лещинського, Ф. Колесси та інших.

Проте, саме Володимир Климків став тим керманічем, який залишив глибокий слід і українсько-канадській музичній історії.

Володимир Климків народився 3 жовтня 1926 року в селі Саранчуки Бережанського району Тернопільської області, відомого своєю героїчною національно-визвольною боротьбою. У 1928 році його батьки емігрували до Канади. Кажуть, що у житті Волтер мав три пристрасті: свою сім’ю, свою громаду і музику. Кошиць, його дружина Тетяна та доктор Павло Маценко сприяли його захопленню українською музикою. З Хором молоді Українського Національного Об’єднання він провів тисячі виступів по всій Канаді та іншим континентам, а також здійснив чотири важливі поїздки в Україну. Найважливішою для Климківа нагородою стала медаль імені Тараса Шевченка, якою його нагородили в Києві у 1992 році.

Помер 4 грудня 2000 року у Вінніпезі. Життя Володимира Климківа, як і музичних геніїв українського народу Леонтовича й Кошиця, було справжнім мистецьким подвигом, здійсненим на ниві хорового мистецтва.

“Отже, бачимо народ, який чує в собі молоду, буйну силу, рветься на волю з вікової неволі. Тепер він піснею бореться за існування, і якщо би пісня була державою, то Україна зайняла би перше місце поміж народами” (Берлінська газета, 1922).

Автор: Норберт К. Іван / Norbert K.Iwan Фотограф: Норберт К. Іван / Norbert K.Iwan

ПЛЕНЕРНИЙ УЖИНОК-19

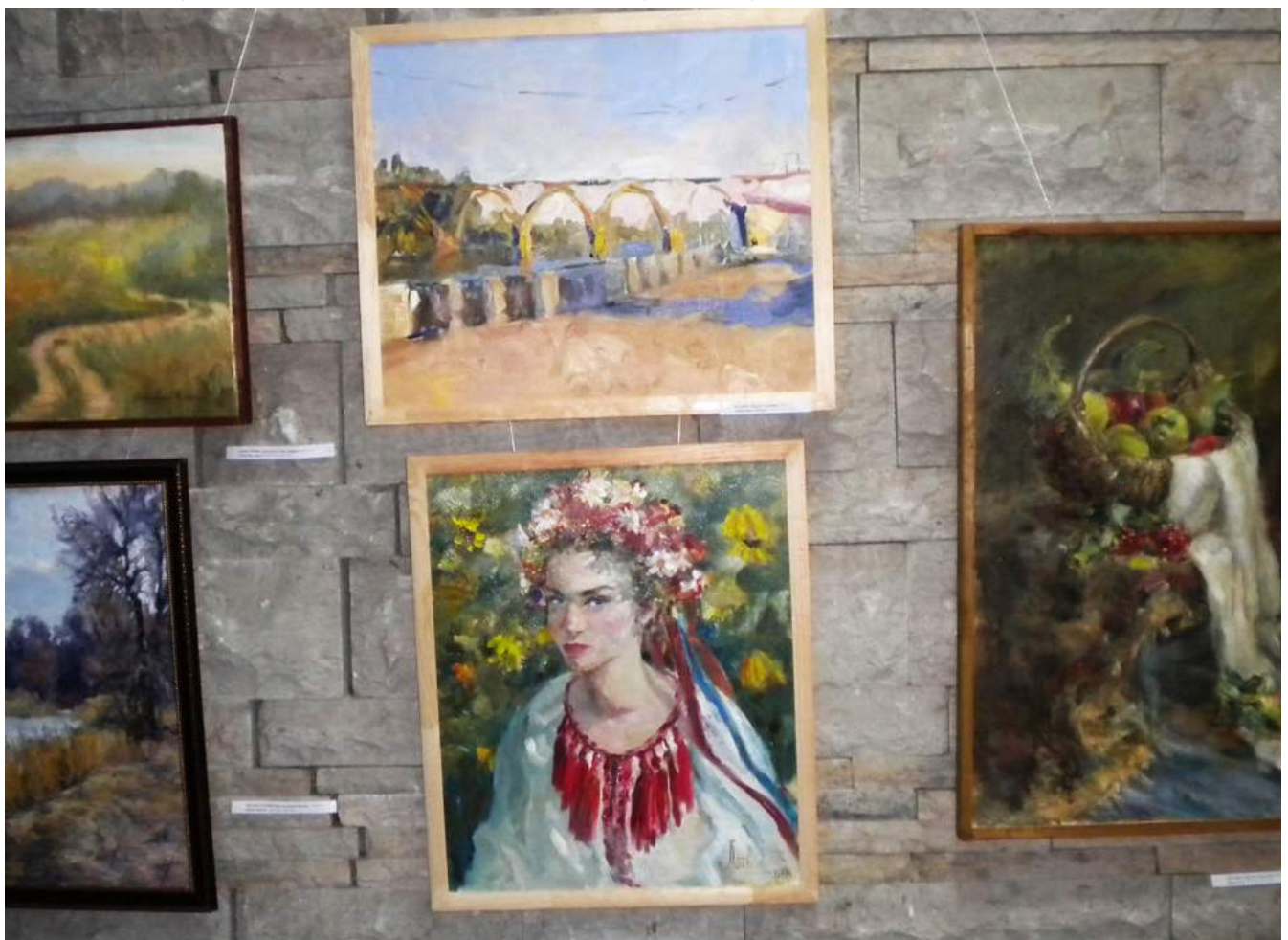
Нотатки з виставки

Для художників Січеславщини стало традицією восени демонструвати свій творчий ужинок на ниві пленеру. 21 листопада у виставковій залі Дніпропетровської обласної організації Національної спілки художників України вкотре за останні роки відкрилася виставка «Січеславський пленер», на якій мешканці та гості Дніпра мають чудову нагоду поринути в атмосферу унікальних степових краєвидів козацького краю, інтерпретовану майстрами пензля.

Гарною ознакою теперішнього вернісажу стала активна участь молодих авторів, які набагато динамічніші за своїх старших колег – адже пленер вимагає активного руху, мобільного пересування в просторі краєвидів, який молодь сприймає як глобальний простір її творчості. То ж і не дарма у 2019 році Спілку було прийнято десять молодих художників, що суттєво прискорило творчий кровообіг обласної організації. Будемо сподіватися: отримавши членство, молоді не засиджуватимуться в робітнях, а й далі шукатимуть можливість припасти до джерел натхнення на свіжому повітрі.

Цього року група художників вдихнула порцію особливого свіжого повітря, позаяк був організований виїзний пленер у знамениту Петриківку. Пленеристи писали історичні околиці Петриківки, річку Чаплинку, розкішний тамтешній ставок. Серед робіт із петриківського пленеру вирізняються етюди Олега Гладких, які можна назвати пленерними картинами – «Вид Петриківки» та «На петриківському ставку». Написані вони в традиції класичного українського пейзажного малярства.

Як на автора нотаток, цікаво було б, якби хтось із учасників петриківського виїзду спробував синтезувати пленерний живопис із особливостями станкового декоративного малювання старих петриківських майстринь – Тетяни Пати, Надії Білокінь, інших. Тобто, хотілось би, щоби започаткований чудовим січеславським майстром Володимиром Падуном стиль малювання краєвиду, який можна назвати «фольк-пейзажем», був підтриманий новим поколінням художників. До речі, Падун, малюючи краєвиди, інтерпретував їх у фольк-стилістиці прямо на пленері.

Молодих художників варто спрямовувати, але виходити на свою стезю у мистецтві, вигранювати власне творче обличчя, опираючись (бажано!) на національні традиції в малярстві, їм доведеться самостійно. Гадаю, що правильний вибір зробили наймолодші – вісімнадцятирічні Тетяна Чернова та Настя Розумна.

Вони обрали несхибні орієнтири – український ліричний пейзаж у малярстві кінця 19 – початку 20 століть. Нескладні фронтальні композиції картин Тетяни Чернової «Вечір» і «Тихий вечір» приваблюють загадковою чарівністю, якою і в натурі просякнуті степові вечори із самітнім «неприкаяним» місяцем... Такою ж ненав'язливою поезією віє від робіт Насті Розумної «Вечірня прогулянка» та «Кльов». Варто також відзначити оповитий легкою меланхолією мотив Ярослава Милосердного «Хати на пагорбі» та опромінені класичною прозорістю акварелі Саміри Янушкової.

В експозиції виставки є картини, що цілком відповідають локальній малярській школі, яку в Дніпрі прийнято називати «огрінською» – це роботи Олександра Самійленка «Ранній сніг в степу», «Вітер в Одинківці», «Теплий вечір на Самарі», Юрія Євдущенка – «Берег Самари» та Богдана Бучковського – «Корч». Олександр Самійленко в монументально-декоративній стилістиці відтворив епічну велич краєвиду при злуці Дніпра та Самари. Експресивний Юрій Євдущенко в дещо анархічній (і цим привабливий!) манері сміливими колористичними поєднаннями «прощупав» скритий хаотично розкиданими на березі хатами пульс Самари. Дуже привабливий мотив «Корч» Богдана Бучковського: здається, у його композиції, вписаній у квадрат, в розкладці кольору продовжує життя супрематизм Казимира Малевича.

Магнетично спокуслива картина Анатолія Оніщенка «Осінні барви». Її тонально-колористична структура, побудована за допомогою тонких градацій рожевого і золотистого, поєднаних в ліричний унісон, вдовольнить смаки будь-якого гурмана малярства.

Сумовитим ліризмом вабить і твір Анатолія Гармаша «Хата скраю», в якому превалюють «солон'яні» барви мотиву, що дихає спокоєм і усамітненням. Фундаментальністю власної естетики, стилістичною визначеністю

вражають метри січеславського малярства Григорій Чернета і Леонід Антонюк. Однак здається, що поважні художники зігнорували тематичне спрямування виставки – адже пленер січеславський, а не карпатський (Чернета – картина «Біля водоспаду») і не полтавський (Антонюк – «Великий Перевіз»). Не зовсім зрозуміло, яке відношення до пленеру з означенням «січеславський» мають і чудові емалі Станіслава Юшкова та В'ячеслава Апета. Гадаю, аби не збивати глядача з пантелику, варто було б організаторам виставки, як дещо іронічно говорять літератори, «не змішувати жанри».

Взагалі ж, виставка запам'ятовується свіжістю малярства під дахом неба, і – повторюся – вдалою презентацією нових імен, участю молодих і навіть зовсім юних митців. Хотілося б, щоб її побачила якомога більша кількість глядачів. Після відкриття виставки слухною була пропозиція члена Співки Івана Коваленка – надалі презентувати пленерну експозицію в початковий період осені, коли на набережній Дніпра, де знаходиться виставкова зала, принаймні у вихідні дні, прогулюється чимало людей – потенційних поціновувачів пленерного набутку художників Січеславщини. Ностальгія за літом багатьох приведе до споглядання пленерного малярства.

*Віталій Старченко, мистецтвознавець,
лауреат премії
ім. Павла Тичини
П.С. На « Січеславському пленері» з
фотокамерою побував Юрій Кулик*

Листи важкого часу

Для тих, хто хоче всебічно вичити Біблію, буде цікавою тема бесіди – тварини і птахи в Біблії. І першою істотою, що з'являється в Старому Завіті, є змії, який був спокусником Єви і привів прабатьків людей до гріхопадіння та вигнання з раю. Читаєм з Книги буття (3:1-5): «Змії був хитріший над усю звірину, яку Господь Бог учинив. І сказав змії до жінки: Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю? І сказала жінка змієві: З плодів дерева раю ми можемо їсти, тільки плодів дерева, що в середині раю, сказав Бог, не їжте їх і не торкайтеся до них, щоб вам не померти. І сказав змії до жінки: ні, не помрете, але знає Бог, що в день, в який ви їсти, ваші очі ваші, і ви будете, як боги, знаючи добро і зло». Далі йде провіщення Боже про прихід Месії, але ми будемо вести мову лише про тварин, згаданих у Біблії. Такою була ослиця пророка Валаама, на якій він їхав до царя Моава Балака, щоб проклясти ізраїльтян. Читаємо з Книги чисел (22:23-33): «І побачила ослиця Господнього Ангола, що стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і збочила ослиця з дороги, і пішла полем, а Валаам ударив ослицю, щоб збочила на дорогу. І став Ангол Господній на стежці виноградників, де з одного боку стіна і з іншого боку стіна. Ослиця, побачивши ангела Господнього, притулилася до стіни і притиснула до стіни Валаамову ногу, і він знову став бити її. Ангел Господній знов перейшов, і став у тісному місці, де нема дороги збочити ні праворуч, ні ліворуч. Ослиця, побачивши Ангела Господнього, лягла під Валаамом. І запалився гнів Валаама, і він ударив ослицю кием. І відкрив Господь уста ослиці, і сказала вона до Валаама: Що я зробила тобі, що ти б'єш мене ось уже третій раз? Валаам сказав ослиці: за те, що ти посварилася з мене; якби в мене в руці був меч, то тепер я забив би тебе. І сказала ослиця до Валаама: Чи не я то твоя ослиця, на якій ти їздив спочатку до цього дня? чи мала я звичку так чинити з тобою? Він сказав: ні. І відкрив Господь очі Валаама, і побачив він Господнього Ангола, стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і схилився він, і впав на обличчя своє. І сказав йому Ангел Господній: Нащо ти вдарив ослицю свою оце тричі? Я вийшов, щоб перешкодити тобі, оскільки шлях твій не правий переді Мною, і ослиця, побачивши мене, збочила від Мене ось уже три рази, якщо б вона не збочила була перед лицем моїм, то тепер я й забив би тебе, а її залишив би живою». Треба сказати, що у Біблії згадуються істоти, ідентифікація яких утруднена або неможлива при сучасному рівні розвитку науки.

Використовувані перекладачами слова, що позначають цих тварин, іноді збігаються з назвами міфічних істот (дракони, єдиногоги тощо). Наприклад – бегемот. Це ім'я було присвоєно відомому нині під цим ім'ям ссавцю в XIX столітті. Або дракони. У Псалтирі Єгипет образно названий «землею драконів» (43:20). У Старому Завіті, в Книзі Даниїла є розповідь про те, як у Вавилоні він умертвив «дракона» в храмі (Дан. 14:23-28). Найчастіше дракон згадується в книзі Одкровення Івана Богослова. А ще є єдиногог для опису швидкості дії Бога. Написано: «Бог вивів їх з Єгипту, швидкість єдиногога у Нього» (4М. 23:22). Це ж слово перекладається і як дикий буйвіл. У Книзі Йова (40:20-41:26, 7:12) є морське чудовисько Левіафан. Але повернемося до звичних істот. Пригадаймо 10 кар єгипетських – нашіста жаб, мошки, диких звірів, сарани. Або вбивство 42 дітей двома ведмедицями. У другій Книзі царів написано: «І пішов він звідти до Бет-Ел. Коли він ішов дорогою, малі діти вийшли з міста і насміхалися над ним і говорили йому: «Ходи, лисий! Ходи, лисий!» Він оглянувся і побачив їх і прокляв їх ім'ям Господнім. І вийшли дві ведмедиці з лісу, і розірвали з них 42 дитини» (2:23-24). У Біблії згадуються птахи, які служили джерелом їжі (пригадуєте, на них полював Ісав), хоча деякі види птахів були заборонені до споживання. Також птахів приносили в жертву. Нерідко птахи відіграють символічну роль. Наприклад, горобець. Написано у Євангелії від Луки (12:6-7): «Але навіть волосся вам на голові пораховане все. Не бійтесь: вартніші ви за багатьох горобців! Чи ж не п'ять горобців продають за два гроші? Та проте перед Богом із них ні один не забутий. І на землю із них ні один не впаде без волі Отця вашого». Ворон чи ворона є у Книзі пророка Софронії (2:14): «І будуть лежати серед неї стада, усяка польова звірина, і пелікан, і їжак будуть ночувати на мистецьких прикрасах її, сова буде кричати в вікні, на порозі ворона, бо віддерто кедрину його». Це є у Ісаї (34:11): «І посяде його пелікан та їжак, і перебуватимуть в ньому сова та ворона, і над ним Він розтягне мірильного шнура спустошення та виска знищення». Але ворон міг бути й символом краси. Псалом 5:11: «Голова його ширее золото, його кучері пальмове віття, чорні, як ворон». міняльники. І сказав продавцям голубів: Заберіть оце звідси, і не робіть із дому Отця Мого дому торгового!». Також у цьому ж Євангелії: «І свідчив Іван,

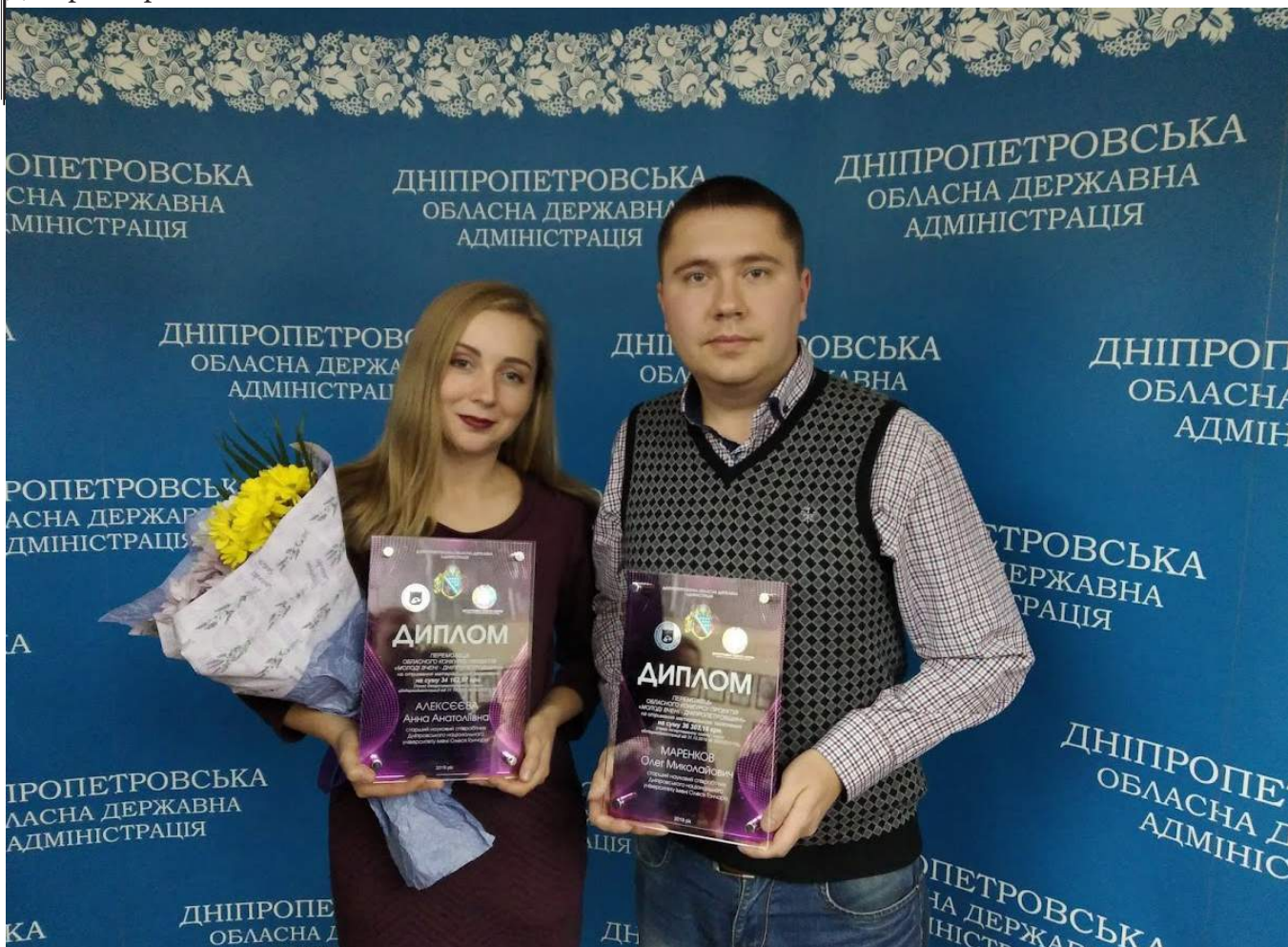
промовляючи: Бачив я Духа, що сходив, як голуб, із неба, та заставався на Ньому». Або в Луки (3:22): «і Дух Святий злинув на Нього в тілесному вигляді, як голуб, і голос із неба почувся, що мовив: Ти Син Мій Улюблений, що Я вподобав Тебе!» Про ці події писали також євангелісти Марко і Матвій. А ще Матвій передав слова Ісуса до учнів (10:16): «Оце посилаю Я вас, як овець між вовки. Будьте ж мудрі, як змії, і невинні, як голубки». Пророки теж часто зверталися до образу голубів. Наум (2:8): «І постановлено: буде оголена, відведеться в полон, а рабині її голоситимуть, мов ті голубки, що воркують на персах своїх». Осія (11:11): «Вони прийдуть в тремтінні, як птах із Єгипту, і як голуб із краю Ашшура, і Я посаджу їх по їхніх домах, говорить Господь». Єзекиїль (7:16): «І врятовані з них повтікають, і будуть на горах, немов голуби із долин, всі будуть стогнати, кожен за гріх свій». У Ісаї часто зустрічаються голуби. «Хто вони, що летять, як та хмара, і немов голуби до своїх голубників?» (60:8), «Усі ми ревемо, як ведмеді, і мов голуби ті постійно воркочемо, чекаємо права й немає, спасіння й від нас віддалилось воно» (59:11), «Пищу я, мов ластівка чи журавель, воркочу, мов той голуб; заниділи очі мої, визираючи до високости... Господи, причавлений я, поручися за мене!» (38:14). З голубкою порівнюють кохану. Це у Пісні пісень: «Та єдина вона ця голубка моя, моя чиста! У неньки своєї вона одначка, обрана вона у своєї родительки! Як бачили дочки Сіону її, то щасливою звали її, цариці й наложниці то вихваляли її». Або ще – про коханого: «Його очі немов голубки над джерелами водними, у молоці повимивані, що над повним струмком посідали!». Далі: «Яка ти прекрасна, моя ти подруженько, яка ти хороша! Твої оченятка, немов ті голубки, глядять з-за серпанку твого! Твої коси немов стадо кіз, що хвилями сходять з гори Гілеадської!». Також: «Голубко моя у розщилинах скельних, у бескіднім сховку, дай побачити мені твоє личко, дай почути мені голосок твій, бо голос твій милий, а личко твоє уродливе!». Можна навести ще ряд цитат з цієї книги, але краще прочитати її усім закоханим. Проте голубів та горлиць приносили як жертву. Про це багато разів згадано у п'ятикнижжі Мойсейовім. Ось приклад: «А коли рука її не спроможеться на ягня, то візьме вона дві горлиці або двоє голубенят, одне на цілопалення й одне

на жертву за гріх, й очистить її священник, і вона стане чиста». Також Ной скористався у ковчезі голубкою. Написано (1 М. 8:8-12): «І послав він від себе голубку, щоб побачити, чи не спала вода з-над землі. Та не знайшла та голубка місця спочинку для стопи своєї ноги, і вернулась до нього до ковчегу, бо стояла вода на поверхні всієї землі. І вистромив руку, і взяв він її, та й до себе в ковчег упустив її. І він зачекав іще других сім день, і знову з ковчегу голубку послав. І голубка вернулась до нього вечірнього часу, і ось у неї в дзьобку лист оливковий зірваний. І довідався Ной, що спала вода з-над землі. І він зачекав іще других сім день, і голубку послав. І вже більше до нього вона не вернулась». Згадок про птахів у Біблії багато. Це Гриф, Ібіс, Шуліка, Кречет, Ластівка (4 згадки), Лебідь, Орел, Павич, Пелікан, Квак, Сова, Страус, Одуд, Пугач, Чапля, Чайка, Яструб. А тепер звірі - Бик (4 згадки), Буйвіл, Ведмідь, Верблюд (6 згадок), Вівця (8 згадок), Вовк, Жаба, Заєць (у біблійних установах щодо дозволених для споживання тварин сказано, що не можна їсти "зайця, бо він жує жуйку, та копит не має, нечистий він для вас" 3 М. 11:6), Кінь, коза, корова, леопард, лисиця, мавпа, риби і собаки. слон у Біблії не згадується слон як тварина. але згадується слонова кістка, тритон, ящірка. Ми ще не згадали летючу мишу – кажана. Написано в Книзі Левіт (11:19): «Не будете їсти і бусла, чаплі за родом її, і нетопира». Оцей нетопир – це кажан. Біблія не є підручником зоології і живі істоти у ній найчастіше служать символами для кращого пояснення суті справи. Читайте наше Святе Писання і збагачуйтеся його мудрістю для керівництва у вашому житті.

Представники ДНУ – найкращі молоді вчені області

Молоді науковці Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара стали переможцями щорічних обласних конкурсів «Кращий молодий вчений» та «Молоді вчені – Дніпропетровщині».

Нагороджували молодих дослідників дипломами та цінними подарунками у конференц-залі обласної держадміністрації за участі керівництва області. Серед представників ДНУ у конкурсі «Молоді вчені – Дніпропетровщині» перемогли Дмитро Макаренко, Олег Маренков та Анна Алексеєва. Загалом, найкращими в цьому конкурсі стали 25 науковців, усі вони отримали кошти на втілення своїх розробок – від 25 до 45 тисяч грн. У конкурсі «Кращий молодий вчений» відзначилися Анна Алексеєва та Тетяна Гвініашвілі. Всього переможцями цього конкурсу стали 12 науковців, яких обрали із 79 претендентів. Їх нагородили дипломами та ноутбуками.

До молодих учених звернувся голова ДніпрОДА Олександр Бондаренко: «Підводимо підсумки трьох щорічних обласних конкурсів. Результати доводять – Дніпропетровщині є чим пишатися. Молоді науковці надзвичайно талановиті та креативні, вони – «мозковий» потенціал нашої області. Будемо працювати над тим, аби створювати найсприятливіші умови для їхньої самореалізації та розвитку науки в регіоні. Це наше стратегічне завдання та найкраща інвестиція у майбутнє. Саме кропітка праця та інноваційні ідеї молоді – запорука успішного розвитку нашої країни», – зазначив голова Дніпропетровської облдержадміністрації.

Вітаємо переможців конкурсу та бажаємо їм успішного втілення їхніх проєктів!

За інформацією сайту Дніпропетровської ОДА

Працівники оранжереї ботсаду ДНУ продовжують збирати дивовижні плоди

На початку грудня у ботанічному саду Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара достигли плоди декоративної тропічної рослини – монстери делікатесної.

Монстера делікатесна (*Monstera deliciosa*) – найбільша ліана з родини ароїдних (*Araceae*). Батьківщиною цієї унікальної квіткової рослини вважаються вологі тропічні ліси Амазонії.

Бразильську ліану, яку інколи називають монстром чи людодом за будову листя, схожого на скелет, в Україні часто вирощують задля естетики. А у ботсаду ДНУ ще й ласують супліддями цієї унікальної тропічної

красуні. Плоди монстери делікатесної їстівні. Визрівають вони цілий рік. По суті, достиглий плід монстери – це велика ягода довжиною 20-30 см, шириною 5-9 см з товстою лусковидною шкіркою і соковитою ароматною м'якоттю, що за смаком нагадує суміш ананаса і полуниці.

Директор ботанічного саду Дніпровського національного університету доцент кафедри фізіології та інтродукції рослин Анатолій Кабар зізнався, що дозрілі плоди помітили відвідувачі саду. «Ця рослина унікальна тим, що це один із небагатьох видів родини ароїдних, який має їстівні супліддя, схожі за будовою на кукурудзу, бо з великої квітки з'являється купа ягідок. Плоди розвиваються без запліднення, але воно відбувається приблизно раз на місяць. Формується таке супліддя зазвичай протягом 10-14 місяців. Однак з'їсти ці плоди потім необхідно протягом трьох днів, адже вони швидко починають гнити. За смаком вони нагадують ананас із присмаком полуниці. Або ж, за іншими оцінками, – щось середнє між смаком банана та ананаса чи то банана і ківі», – розповів Анатолій Миколайович.

*Інформаційно-аналітичне агентство
Дніпровського національного університету*

“Важливо”

Як жити гідно: 10 “не можна” від Василя Сухомлинського

Василь Сухомлинський є автором 48 монографій, понад 600 статей, 1500 оповідань і казок для дітей. Багато творів українця було перекладено на 53 іноземні мови, його праці видавалися в Англії, Китаї, Японії, Німеччині, Франції, Іспанії, Польщі та багатьох інших країнах. Основний акцент у своїй діяльності Сухомлинський робив на виховання та навчання молоді, педагогізації батьків.

Не можна ледарювати, коли всі працюють; ганебно байдкувати, розважатися, коли – ти добре знаєш про це – старші покоління працюють і не можуть дозволити собі відпочинку.

Не можна сміятися над старістю і старими людьми – це величезне блюзнірство; про старість треба говорити тільки з повагою; у світі є три речі, з яких ніколи не можна сміятися, – патріотизм, справжня любов до жінки і старість.

Не можна заходити в суперечку з шанованими і дорослими людьми, особливо з старшими; не гідно людської мудрості й розсудливості поспішно висловлювати сумнів щодо істинності того, що радять старші; якщо в тебе просяться на язик якісь сумніви, придерж їх у голові, подумай, розміркуй, а потім спитай у старшого ще раз – спитай так, щоб не образити.

Не можна виявляти незадоволення тим, що в тебе немає якоїсь речі... У товариша твого є, а про тебе батьки не подбали: від своїх батьків ти не маєш права вимагати нічого.

Не можна допускати, щоб мати давала тобі те, чого вона не бере собі, – кращий шматочок на столі, смачнішу цукерку, кращий одяг. Умій відмовитися від подарунка, якщо ти знаєш, що в цій речі мати відмовила собі; думка про право на якусь свою винятковість – це отрута твоєї душі; велике щастя відчувати нетерпимість до цієї отрути.

kozakorium.com

“Не можна сміятися над старістю і старими людьми – це величезне блюзнірство; про старість треба говорити тільки з повагою; у світі є три речі, з яких ніколи не можна сміятися, – патріотизм, справжня любов до жінки і старість.”

Василь Сухомлинський

Не можна робити того, що осуджують старші, – ні на очах у них, ні десь на стороні; кожний свій вчинок розглядай з погляду старших: що подумают вони; особливо неприпустимі настирливість, намагання без потреби нагадувати про себе, виставляти напоказ свої домагання: мати і батько ніколи не забувають про тебе; якщо ти не на очах у них, вони думають про тебе більше, ніж тоді, коли ти крутишся поруч; пам'ятай, що в матері і батька є свій духовний світ, вони іноді хочуть залишитися наодинці з собою.

Не можна залишати старшу рідну людину самотньою, особливо матір, якщо в неї немає нікого, крім тебе; в радісні свята ніколи не залишай її саму; ти сам – твоє слово, твоя усмішка, твоя присутність – єдина її радість; чим ближчий кінець людського життя, тим гостріше переживає людина горе своєї самотності; залишати самотнім дідуся, старого батька, навіть і тоді, коли ти сам уже став старим, – немудро, дико; пам'ятай, що в житті людини настає такий період, коли ніякої іншої радості, крім радості людського спілкування, в неї вже не може бути.

Не можна збиратися в дорогу, не спитавши дозволу і поради в старших, особливо в діда, не попрощавшись з ними, не дочекавшись від них побажання щасливої дороги і не побажавши їм щасливо залишатися.

Не можна сідати до столу, не запросивши старшого; тільки моральний, невіглас уподібнюється тварині, що вгамовує свою жадобу сама і боїться, щоб її родич, присутній при цьому, не урвав шматка собі; людська трапеза – це не вгамовування голоду, не фізіологічний акт у ланцюгу обміну речовин; люди придумали стіл не тільки для того, щоб ставити під нього ноги, а на стіл спиратися; за столом відбувається цікаве духовне спілкування людей; якщо ти запросив старшого розділити з тобою трапезу, ти зробив йому велику приємність.

Не можна сидіти, коли поруч стоїть доросла, особливо літня людина, тим більше жінка; не чекай, поки з тобою привітається старший, ти повинен першим привітати його, зустрівшись, а прощаючись, побажати доброго здоров'я; у цих правилах етикету закладено глибоку внутрішню суть – повагу до людської гідності; не вмючи поважати її, ти уподібнюєшся невігласу, який плює у прекрасні хвилі моря; море величезне у своїй величі і красі, і цим ти його не зневажиш, не принизиш, а тільки зганьбиш себе.

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Про польський вплив

Під впливом польської мови, деякі мовці кажуть: *“Тут ходить не о (про) волю, а о (про) мус.”*

Нема потреби запозичати з інших мов слова, коли є свої, українські: мова мовиться, *“Батько промовив ті слова так спокійно, наче мова мовилася про когось іншого, а не про нього”*. – І. Нечуй-Левицький), мовитись *“Тут, бачите, мовиться ось про що”, -- з живих уст), річ у тім “Не в тім річ, що в хаті ніч, то біда, як нема”*. – М. Номис, ідеться *“Тут ідеться, чи додому вернеться”*. – з живих уст), у тім сила *“Не в тім сила, що кобила сива, а в тім, що не везе”*. – приказка).

Чекати, дождати, ждати чи сподіватися

Дієслова чекати, ждати й дождати є абсолютні синоніми. Між ними нема ніякої значенневої різниці, тільки й того, що перше характерне переважно для говорів Правобережжя України, а друге й третє – здебільшого для говорів Лівобережжя, але в літературній мові їх однаково широко вживають: *“Олександра давно вже зварила вечерю і чекала чоловіка”* (М. Коцюбинський); *“А мати спати не лягала, дочку вечерять дожидала”* (Т. Шевченко); *“Не на тебе ждуть я буду”* (Л. Українка). **Немає ніякої потреби виправляти дієслово дождати на чекати.**

Між дієсловами чекати, дождати й ждати та дієсловом сподіватися є деяка семантична різниця. Візьмемо дві фрази: *“Я чекала на тебе”* і *“Я сподівалася, що ти прийдеш”*. Тут відчуваємо певну відмінність у змісті. Якщо в першій фразі мовиться лише про дождання, то в другій, крім дождання, вчувається ще й надія на прихід.

У фразі *“Я не сподівалась нікого до себе в гості”* (Л. Українка) мовиться про те, що не покидалось надії на прихід гостей, а у фразі *“Я не чекала нікого до себе в гості”* відчувається що прихід гостей, може, й був сподіваний, але до нього не готувалися. **Чи він простояв у чеканні?**

Пам'ятаючи про перевагу, яку надає українська мова дієслову й дієприслівникові над віддієслівним іменником, слід уникати таких висловів з віддієслівними іменниками, як

у чеканні, у сподіванні: *“Він простояв перед дверима в чеканні дві години”*, *“Я залишилася в сподіванні, що він таки повернеться”*.

Такі фрази краще й природніше побудувати, користуючись дієприслівником:

“Він простояв перед дверима, чекаючи дві години”; “Я залишилася, сподіваючись, що він таки повернеться”.

Про сполучення числівника з іменником

Після числівника один іменник ставиться в однині: пройшов двадцять один день з того часу; від села А до міста А – тридцять один кілометр. Числівники два, три, чотири узгоджуються з іменниками у формі множини називного відмінка, але з наголосом родового однини. Отже, в множині маємо форми синИ, братИ, книжкИ, матерІ, озЕра, вікна, сЕла, а з числівниками 2, 3, 4 – сИни, брАти, кнИжки, копІйки, лАвки, свІчки, мАтері, Озера, вікнА, селА тощо, тобто три кнИжки, лАвки, а в родовому – двох, трьох, чотирьох кнИжок, лАвок, сторІнок.

Якщо ж без цих числівників, тобто багато, то наголос буде на другому складі: багато книжОк, лавОк, сторінОк.

Під впливом російської мови у нас також можна почути два зошита, два, три брата, три, чотири олівця, чотири літака, два мільйона і под, а треба: два зошити, три брати, чотири літаки, олівці, два мільйони, три дні.

Якщо іменник стоїть перед числівником, тоді він ставиться у родовому множини: днів зо два, тижнів три - чотири і под.

Числівники п'ять і вище керують родовим відмінком множини: *п'ять сіл, вікон, синів, братів, книжок, лавок, сторінок тощо.*

Півтора чи півтори?

При вживанні півтора-півтори збереглися історичні форми: півтора місяця, тижня, але півтори години, хвилини тощо. З іменниками чоловічого та середнього роду – *кажемо півтора, з іменниками жіночого роду – півтори.*

Коли вживаємо дробові числівники, тобто з відсотками, то іменник має форму родового однини: два цілих і п'ять десятих (чого?) – *відсотка, а не відсотки.*

Прикметник узгоджується з іменником, а не з числівником: *три рідні брати, дві веселі дівчини, чотири цікаві книжки, а не чотири цікавих книжки.* З іменником середнього роду в такій позиції прикметник переважно ставиться в родовому множини: три близьких (близькі) села, два нових (нові) вікна.

Їх чи їхній?

Займенник їх є родовим або знахідним відмінком від займенника вони: *"Товкло б їх отак головами!" (М. Рубашов).* Цей займенник трапляється іноді у функції присвійного займенника, тотожного до займенника їхній: *"На їх окраденій землі" (Т. Шевченко).*

Проте нині і в художій літературі, і в живому народному мовленні перевага надається присвійному займенникові їхній: *"Батьки ніколи не знають того, що відбувається в душі їхніх дітей" (А. Кримський).*

Щоб уникнути зайвого паралелізму, Борис Антоненко – Давидович рекомендує додержуватись тільки цього

присвійного займенника їхній: "У їхній стороні й зимою сонце" (Л. Українка).

"Не дивлячись..."

Словосполучення "не дивлячись" -- це буквальный переклад російського прийменника "несмотря (на)". По-українському треба тут вживати вислів "незважаючи на" або лексеми "попри", "всупереч": "незважаючи на тісноту кімнати", "попри тісноту кімнати", "всупереч тісноті кімнати".

Що таке суржик?

Слово "суржик" давно відоме в сільськогосподарській лексиці в Україні. Так називали мішанину зерна – жита, пшениці, ячменю, вівса, а також борошно (низької якості) із цього зерна.

Згодом слово "суржик" набуло метафоричного значення та стало вживатися для позначення безнадійно скаліченої української мови, по суті, суміші української та російської мов.

Деякі слова і вислови, що засмічують нашу мову

"аероплан піднявся" замість "літак злетів (знявся вгору)"
 "аплікація" замість "заява, прохання"
 "Вавілон" замість "Вавилон"
 "ви практично здорові" замість "ви (повністю, цілком) здорові"
 "взяти до відома" замість "враховувати, узяти до уваги"
 "дуже важливий месідж" замість "дуже важливе повідомлення, послання"
 "здійснити злочин" замість "скоїти злочин"
 "ізда верхом" замість "ізда верхи"
 "кіпер" замість "воротар"
 "молоді рожениці" замість "молоді породіллі"
 "офіс" замість "установа"
 "панель" замість "секція наукової конференції"
 "підтримувати переписку з ким" замість "листуватися з ким"
 "погрожуюче становище" замість "загрозливе становище"
 "п'яна рожа" замість "п'яна пика"
 "туда" замість "туди"
 "туристи були в Рівно" замість "туристи були в Рівному"
 "у міру можливостей" замість "по змозі"

ІМПІЧМЕНТ, АМЕРИКАНСЬКА СПАДЩИНА ОРВЕЛЛА В УКРАЇНІ ТА ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО

«Особливо важливо ввести геополітичний розлад у внутрішньоамериканську діяльність, заохочуючи всі види сепаратизму і етнічні, соціальні та расові конфлікти, активно підтримуючи всі дисидентські рухи - екстремістські, расистські та сектантські групи, дестабілізуючи тим самим внутрішні політичні процеси в США. Мало б також сенс одночасно підтримувати ізоляціоністські тенденції в американській політиці... Росія повинна також працювати над ізоляцією Британії від Європи, вводячи розбрат як у межах ЕС, так і між США та ЕС, дестабілізуючи Туреччину. Росія повинна анексувати Україну, оскільки її незалежність становить величезну небезпеку.» Александр Дугін, генерал Ніколай Клокотов (Російська академія генерального штабу), *Основи геополітики, 1997.* «Чи буде проваджена російська інтеграція на теренах колишнього СРСР серйозним, довготривалим військовим викликом для Заходу, значною мірою залежить від ролі, яку Україна відіграє чи змушена відігравати... Україна робитиме багато для того, щоб визначити, чи буде Європа та світ у двадцять першому столітті такими ж кривавими, як вони були у двадцятому.» Карнегієвський фонд міжнародного миру, 1997.

Правопорушення президента Трампа, що начебто зумовлює процес імпічмента, полягає у торзі в 400 мільйонів доларів США, затвержених двопартійною безпековою допомогою Україні, і офіційного візиту в Овальний кабінет нового президента України, – в обмін на особисту політичну вигоду. Визначення степені тяжкості злочину - чи заслуговує він на імпічмент - не відбувається у вакуумі. Це, зрештою, не є випадком зловживання президентською владою, коли затримується видача пропанового нагрівача українській метеостанції в Антарктиці в обмін на улесливий лист з Києва до редактора місцевої газети в околиці «Big Sky», штату Монтана. Питання, отже, полягає в тому, яким буде наслідок інтересів нашої зовнішньої та національної безпекової політики, якщо заява виявиться правдивою. Це неможливо встановити без усвідомлення (а) ключового значення України для нашої національної безпеки та (б) наслідків від нашої неспроможности зрозуміти цей факт - впродовж поколінь. Те, що адміністрація Трампа попередньо надавала більше військової допомоги аніж адміністрація Обама не є визначальним у цьому питанні, а, як це не парадоксально, загострює проблему ще більше.

Однак Вашингтонська москвоцентрична спіраль ДНК завжди була щільно накручена. Всупереч настирливості Вашингтону, який цього не прагнув, підтвердження незалежності України в 1991р. забезпечило падіння «Союзу Советських Соціалістичних Республік», рятуючи Захід від апокаліптичної траєкторії. Ми перестали вже бути на відстані спускової кнопки до ядерного спалаху. Аномально, Вашингтон, заякорений тією ж імплузєю, яку ми самі дивовижно намагалися упередити, раптово розвернувся і відсвяткував своє власне передбачення у «перемозі в холодній війні».

Але якщо це було добре, то збереження цього в цілому, стає не лише добрим, але першорядним. Та цьому не судилося статись. Ми примусили Україну до здачі третього за величиною в світі ядерного арсеналу (на диво, Росії) в обмін на запевнення Америки в суверенітеті та національній безпеці України. (Північна Корея та Іран взяли це до уваги. Слухання імпічменту – поки що ні.) Згодом ми також позбавили Україну і її звичайного озброєння, знову зраджуючи жертву та обіймаючись зі злочинцем. Ми гарантували Росії місце ССРСР у Раді безпеки ООН, розмістили Росію у Світовому банку, Міжнародному валютному фонді та низці інших організацій, та розширили G7. Колишній міністр закордонних справ Росії Андрей Козирев відхиляє нарікання Путіна про «приниження», які є лише мітами та брехнею, вигідними сьогодні для Кремля. А також, сиренні пісні Путіна про те, що Росія почувається «оточеною», «загроженою», і «нелюбленою» (Це, будучи найбільшою країною у світі, ця квінтесенціальна терористична держава скаржиться на те, що «поводиться як невдаха» - чи не чули ми такого рефрену від нацистської Німеччини?)

Недарма Путін демонструє самовпевненість. З моменту, коли маршовим кроком увійшов в Україну в 2014 році, Путін використовує Україну як важницю (центр обертання) щоб перевернути світовий порядок, який був запроваджений від часів Другої світової війни. Західна безпорадність продовжує бути важелем, що дозволяє йому це чинити. Впродовж шести років, з меншою аніж 3% території Росії, Україна залишається самотньою в боротьбі з повторним вторгненням гіганта з Півночі. Розчленовані немовлята, обезголовлені підлітки, закатовані військовополонені, 14 000 вбитих, 2 мільйони біженців. При кволих

санкціях Заходу, що розчиняються за дня Північна Корея, Китай, Сирія, Іран та Венесуела багаторазово стають свідками обвислої імпотенції Америки у встановленому нами міжнародного порядку, що руйнується на очах

Але наш астигматизм щодо стратегічного значення України має набагато довшу історію. Саме невивчені уроки повертаються до Капітолію з помстою, і перший процес імпічменту, що відбувається в історії Америки, є причетним до зовнішньої політики - або ж результатом її відсутності.

Після Першої світової війни в «Чотирнадцяти пунктах» Президента Вудро Вілсона не було місця для України. Застереження України на Паризькій мирній конференції про майбутню загрозу Москви щодо Заходу були різкими - але прохолодно відхиленими. Такими були і благання України щодо нестачі зброї та медикаментів в умовах одночасних шалених нападів Червоної та Білої російських армій. Кінцево, Україна була розчленована, левину частку якої — вкинено Росії.

Повторне захоплення Росією України було стрижневим для формування та життєздатності ребрендованої Російської імперії, згодом «СССР». Сталін вирішив спротив України проти московської реокупації простим впокоренням нації голодом 1932-33 років. Не тільки кордони України були заблоковані, але, показово, також густонаселені українські терени в самій Росії. Ніхто не міг вирватись. Жодної постачі їжі. Мільйони замордовані голодом. Число жертв починається з 4 мільйонів і сягає приблизно 10 мільйонів. Це було аномальним, а отже надзвичайно вірогідним є те, що число, потайки перешіптуване в той час членами советської номенклатури, було вищим. «Потайки», бо вимовляння слова «голод» було великим злочином.

У своєму звіті №474/106 до Королівського Посольства Італії в Москві Серджіо Граденіго, королівський консул Італії в Харкові, Україна, написав, що Москва спроектувала голод в Україні щоб «позбутися української проблеми». Граденіго цитував керівника ОГПУ («КГБ»), що їх метою була «заміна етнографічного матеріалу» України шляхом масового переселення росіян на «очищену» Україну. (Примітка - «етнографічний матеріал». Гітлер незабаром здійснив ту саму дегуманізацію віддаючи перевагу

«*untermenschen*»[недолюди].) Метою Москви, за словами офіцера ОГПУ, було «вирішення української проблеми протягом декількох місяців коштом 10-15 мільйонів душ». Італійський консул стверджував: «Хоча цей план може здатися таким жахливим і неймовірним, його однаке слід вважати справжнім та успішно впровадженим в дію... [Це] приведе головним чином до російської колонізації України. Це змінить його етнографічний характер. У майбутньому, можливо дуже скоро... Україна стане *de facto* російським регіоном». Не дивно, що Рафаель Лемкін, батько Конвенції про геноцид в ООН, палко засудив як клясичний «геноцид» наслідковий некрополь та руйнування національного етосу України.

Ключове значення України було озвучене в 1930-х роках британським журналістом Ланселотом Лоутоном перед Британською палатою громад:

«Було б лицемірством заперечувати те, що незалежна Україна є настільки важливою для цієї країни як для спокою у світі... Від вирішення української проблеми буде залежати доля Європи...Така велика подія [як незалежність України] передовсім супроводжуватиметься або спричинятиме значні зміни і в інших місцях. Це може вплинути на, або навіть визначити, долю більшовизму та Советського Союзу».

Вашингтон був незворушний, і 16 листопада 1933 року надав дипломатичне визнання Москві. Цездавалося незрозумілим: (а) ми легітимізували та підтримали режим, що запрягав на нашу смерть, (б) водночас з геноцидом режиму щодо нації, яка була нашим найбільшим убезпеченням від тієї загибелі. І (а), і (б) виявляли, що ми позбавлені будь якого стратегічного сенсу. Але пояснення було — бізнес, гроші, уражені імперативи нашої національної безпеки. «Корупція». Американська столиця годувала Третього Вершника в Україні. На щастя, ми, принаймні, взяли від Кремля достовірну обіцянку «утриматися... від будь яких учинків, що явно чи приховано несли б відповідальність у будь який спосіб за спричинення шкоди спокою, добробуту, порядку чи безпеці цілої чи будь якої частини Сполучених Штатів, зокрема, будь яку агітацію чи пропаганду»

Через десять років, під час Другої світової війни, програма ленд-лізу адміністрації Рузвельта (сама значно просякнута советськими агентами) дозволила Москві розчавити рухи опору в

Україні та на Балтії. На додаток, саме українське підпілля попередило наш Офіс Стратегічних Служб про план Сталіна щодо вбивства генерала Джорджа Паттона. Попередження перехопив советський агент Данкен Лі, головний помічник голови ОСС «Дикого Білла» Донована. Відтак Вашингтон здав українських інформаторів, зливши інформацію майору НКВД генералу Давидову у Верховному штабі, Союзним Експедиційним Силам у Франкфурті, в Німеччині. Додайте до цього нашу «Операцію Кіелгол», де американські ГІ приєдналися до того ж генерала НКВД у насильній репатріації до ГУЛагу українців, які пережили Голодомор та інших советських біженців у повоєнній Європі. Це були криваві вилови правдомовців. Щоб не було жодних сумнівів у нашій дружелюбности, американські війська конфіскували кілька тисяч примірників «Ферми тварин» Джорджа Орвелла, перекладеного українською мовою одним із біженців, і для кого Орвелл написав спеціальний вступ. Ми їх передали тому ж самому генералу НКВД.

Чому все це має значення сьогодні? Одна з відповідей - наша сюрреалістична спадщина в Україні. Сьогодні Україна має справу з потрохами системи, якій ми сприяли, як політично так і, впродовж десятиліть, фінансово та економічно. Це залишило спадщину злочинів війни, маршів смерті, вбивчого зросійщення, жорстокости, рекреаційних тортур, підпалів, грабежів, замовних вбивств, хижацтва, масакрів, викрадень, мародерств, зґвалтувань, розстрілів у підземеллях, етнічних зачисток, квот на вбивства, рабських кораблів, задушливого терору, думкозлочину, і... насильного голодування.

Іншою відповіддю – є наша неспроможність сполучити крапки, наше самовакцинування супроти власного досвіду щодо Росії, спускаючи нас кінцево у стратегічну прірву. Глобально. Чи ми гадаємо, до прикладу, що наші спроби денуклеризації в цілому світі викликать довіру, якщо ми не дотримуватимемось власних гарантій безпеки стосовно України?

Чим би не завершився процес імпічменту, американська підтримка суверенітету та територіальної цілісності України повинна бути непохитною. Незалежна Україна, як опора демократії, є єдиною реалістичною противагою Росії в регіоні. Геополітично, розташованою на узбережжі Чорного моря, а також

привході до Середземномор'я та Близького Сходу, Україна є також необхідною альтернативою для відусобленої Туреччини. Із зростанням Китаю, наші дослідження національної безпеки та оборони б'ють на сполох щодо нашої здатності мати справу з Китаєм та Росією одночасно. Прочитайте оцінку Комісії з Національної Оборонної Стратегії, Стратегію Національної Безпеки, Оцінку Глобальних Загроз, Інституту Стратегічних Досліджень «Протистояння російському виклику: новий підхід для США» та «Російські стратегічні наміри» Міністерства Оборони. Україна є найважливішим фактором у протегуванні безпекового протистояння Америки візаві з Росією, і, в такий спосіб, наших безпекових інтересів у цілому світі.

Але як сприймати повідомлення Президента Трампа в пресі щодо «ненависти» до України, її «жахливих і корумпованих людей», і те, що він (висловлюючись у вульгарній формі) «найменше переймається справами України»? Адміністрація Трампа, яка попередньо надала Україні більшу військову допомогу аніж адміністрація Обами, чому ж зараз змінює ставлення? Хто нав'язав йому думку про те, що це була Україна, а не Росія (про що одностайно і послідовно попереджало наше розвідувальне співтовариство) вторглася в наші вибори 2016 року?

І «українська корупція»? Звичайно, вона існує, все ж зміни відбулися значні. Путін перевів священні вигук про «українську корупцію» на свист собаки Павлова в «токсичні». У слуханнях про імпічмент це був обов'язковий катехизм. Метою Путіна є витіснення з нашої свідомості – України як приказкової канарки у вугільній шахті – відтак імунізуючи нас супроти власної здатності передбачення. «Корупція» є також певною гематоенцефалічною перепорою до усвідомлення нами того, що саме остаточна окупація України Кремлем у 1920-х – яку ми офіційно визнали, і для якої ми були системою штучного дихання – саме і породила цю корупцію. Що стосовно російської корупції? І що стосовно нашої корупції? Чому, ми гадаємо, Путін зберігає свої гроші в наших банках? Прем'єр-міністру Ізраїлю Бенджаміну Нетаньяху щойно було пред'явлено численні звинувачення у «корупції». Ну і що? Чи ми зволікаємо з наданням військової допомоги і зраджуємо Ізраїль через «корупцію»?

Якщо буде встановлено, що президент Трамп насправді прагнув торгувати безпековою допомогою України заради політичного бруду щодо віце-президента Байдена, як свого

потенційного конкурента в 2020 році, то про що це свідчатиме Путіну щодо усвідомлення наших власних насущних національних інтересів, нашу стратегічну відповідальність, наше володіння реальністю? Немає однозначної відповіді, але є аналогічне запитання: До якого висновку прийшов би Іран, якби схоже торговище було розіграно поза сценою на тлі нашого захисту Ізраїлю? Чи будь якого іншого союзника?

Коли ми святкуємо День Подяки у четвертий четвер листопада, у четверту суботу того ж місяця українці поминатимуть «етнографічний матеріал», викошений зі свого існування у 1932-33 роках. Якщо ми вчергове приречемо Україну на трупний дух Лубянки, якщо ми знову кинемо той «етнографічний матеріал» під танки Путіну, ми назавжди виправдаємо зухвале презирство тирана і заслужене інтернування того, хто ми є і кого представляємо. На світовій арені Путін за собою заволокує тих, котрі вторуватимуть його діям, а у висліді наша безпека випаровуватиметься. Кінцево, це наша Республіка -- є найвищою нагородою. Щоб цього не допустити, необхідно збільшити двопартійну підтримку України. Присудком є засвоєння афоризму Леона Троцького — «Ви можете не цікавитись війною, але тоді війна зацікавиться вами». У ЦІЙ ВІЙНІ НАМ ПОТРІБНА УКРАЇНА НАСТІЛЬКИ — НАСКІЛЬКИ УКРАЇНІ ПОТРІБНІ МИ.

* * *

Окрім Defense Report коментарі Віктора Рудя щодо справ США / Росії / України, зокрема, було опубліковано у Forbes, Atlantic Counsel, Foreign Policy Association, Centre for Global Studies і Kyiv Post. Він займається міжнародним правом впродовж 35 років, і серед інших питань перебуває в якості особливого радника члена делегації США в процесі розгляду Гельсінських угод. Віктор Рудь є старшим радником Відкритого Суду, неурядової організації в Україні, а також абсолювентом Гарвардського коледжу та Дюкського Університету. Джерело: Defense Report - Impeachment, America's Orwellian Legacy in Ukraine, and Why It Matters. <http://defencereport.com/impeachment-americas-orwellian-legacy-in-ukraine-and-why-it-matters/> Переклад з англійської мови: Ірини Ядловської-Стахири

*Спеціально для «Бористена»
22 листопада 2019 р.
- Нью Йорк, США
Віктор РУДЬ*

Жодних міні-спідниць і глибокого декольте: як українки привертали увагу 100 років тому

Українські красуні вдягалися зовсім по-іншому. Як відомо, в кожного українця свій індивідуальний стиль одягу. Хтось намагається одягатися в щось якомога яскравіше, аби виділитися. А хтось одягає тільки те, що йому комфортне, і байдуже, що воно не стильне. Однак, є вбрання, яка носять усі – патріотичне. Звісно, що зараз всі знають, як воно виглядає, але не усі бачили, що ж одягали українські жінки в кінці XIX – середини XX століття. Як видно на знімках, українські красуні носили традиційний одяг, різноманітні прикраси, намиста, вінки і хустки.

Старі фотографії...

З роками все складніше переглядати старі фото. Думаю ці світлини початку 2000 років. Василь Пилипович Перетяцько ще сповнений життєвих сил і такого притаманного йому аферистично-гумористичного настрою. А його вже не має з нами...

У Віктора Ожогіна бісики в очах не те що стрибають, а прямо таки вистрибують. Зараз його вулкан пристрасті зрозуміло не згас, але вже не такий руйнівний для жіночих сердець. Та й на свою пику сумновато глянути. Сумно на загал що минають роки. Старі фотографії...

Фідель Сухоніс, шеф-редактор журналу "Бористен"

« 3 нових видань журналу «Бористен»

ДУХОВНІ ОБШИРИ НЕ ЗНАЮТЬ КОРДОНІВ.

Довгі роки триває співпраця Всеукраїнського щомісячника «Бористен» з почесним доктором теології Леонідом Яковчуком та журналістом Левком Хмельковським з американського штату Нью-Джерзі. Ось вже майже три десятиліття вони провадять на шпальтах щомісячника добірку статей «Християнська сторінка». Обое добре знані в нашій громаді США не лише через просвітянську діяльність на релігійній ниві, а так само як і активні діячі української діаспори, котрі ніколи не забувають про отчий край.

Леонід Яковчук уже майже півстоліття провадить просвітницьку християнську діяльність, веде радіопрограми спершу з закордонних радіостанцій, а тепер українських. У незалежній Україні він провадить курси лекцій з засад християнства у кількох вищих

школах. Лев Хмельковський працює редактором найстарішої у світі української газети «Свобода», яка виходить уже 126 років. Він також став автором ряду книжок з історії України.

Нещодавно в серії «Бібліотека “Видання журналу «Бористен»” (започаткована у 1992 році) побачив світ релігійний збірник «Християнська сторінка – 2». Поліграфічна новинка це передрук дописів вже із згаданої однойменної рубрики щомісячника, котру провадять Леоніда Яковчук і Лев Хмельковський та які побачили світ протягом 2012 -2019 рр.

Перша книга «Християнська сторінка» вийшла у 2012 році. Видання має майже 300 сторінок і у п'яти розділах розкриває провідну тему: ким був Ісус Христос, чого навчав і як ми маємо жити згідно Його науки..

шеф-редактор щомісячника «Бористен» Фідель Сухоніс (зліва) та єпископ української церкви Християн віри Євангельської Михайло Мокієнко взяли участь в цікавій прес-конференції з приводу поліграфічної новинки в пресовій агенції «Наше місто»

І ось нове видання книги «Християнська сторінка – 2» обсягом вже майже в 700 сторінок. Воно має велике значення в сучасній Україні, яка з великими труднощами й зусиллями повертається в лоно Христової Церкви, під опіку Господа нашого Ісуса Христа. Понад 70 років в Україні панувала безбожницька влада, яка нищила не тільки церкви та церковних служителів, а вихолощувала у населення дух християнської любові, насаждала ненависть, заздрість, ширила доноси, викоринювала саму любов, яка є провідною заповіддю Христа і символом християнства.

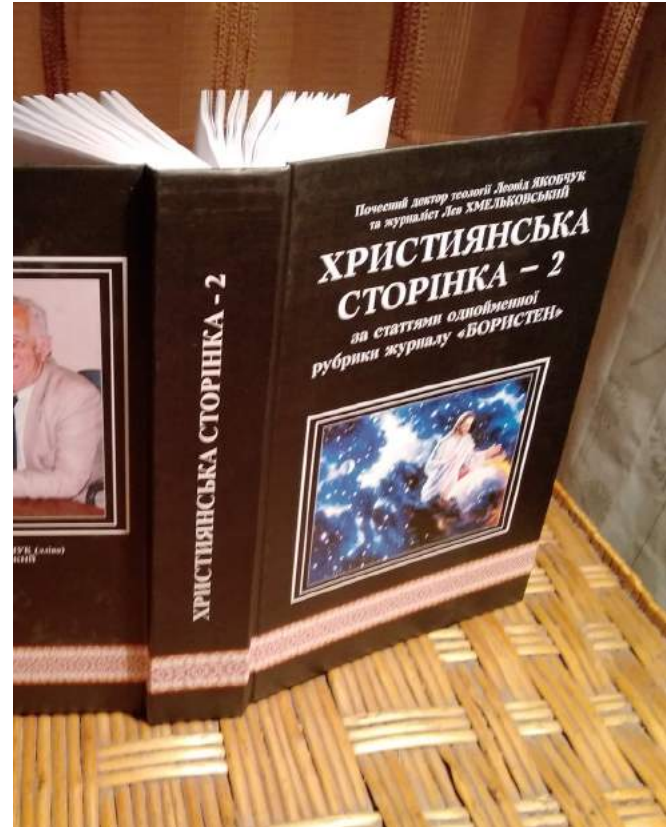
Вже відбулося декілька імпрез присвячених новому виданню, прес-конференції, радіо та телевізійні передачі. Так 18 грудня 2019 року, напередодні свята Миколая, в Дніпровському коледжі електрифікації відбулася презентація «Християнської сторінки – 2». Участь в імпрезі взяли студенти, педагоги, історики, теологи, представники громадськості та просто зацікавлені. Можна ще багато описувати і про нове видання, і про те як його зустріли читачі. Але у наш важкий час, коли триває війна на Донбасі, напевно, найважливіші слова про це видання висловив у вдячному листі до авторів книги священник ПЦУ, капелан одного з підрозділів Національної Гвардії Олександр Підгорний.

- Редакція щомісячника «Бористен» доручила нам в подарунок книги Вашого авторства

«Християнська сторінка – 2». Це справді вартісне і особливо потрібне в армії видання в час російської агресії. Воно допоможе провадити духовну і патріотичну роботу серед особового складу нашого формування.

Щиро вдячні за Ваші труди і добрі наміри...

Влас.інформ.

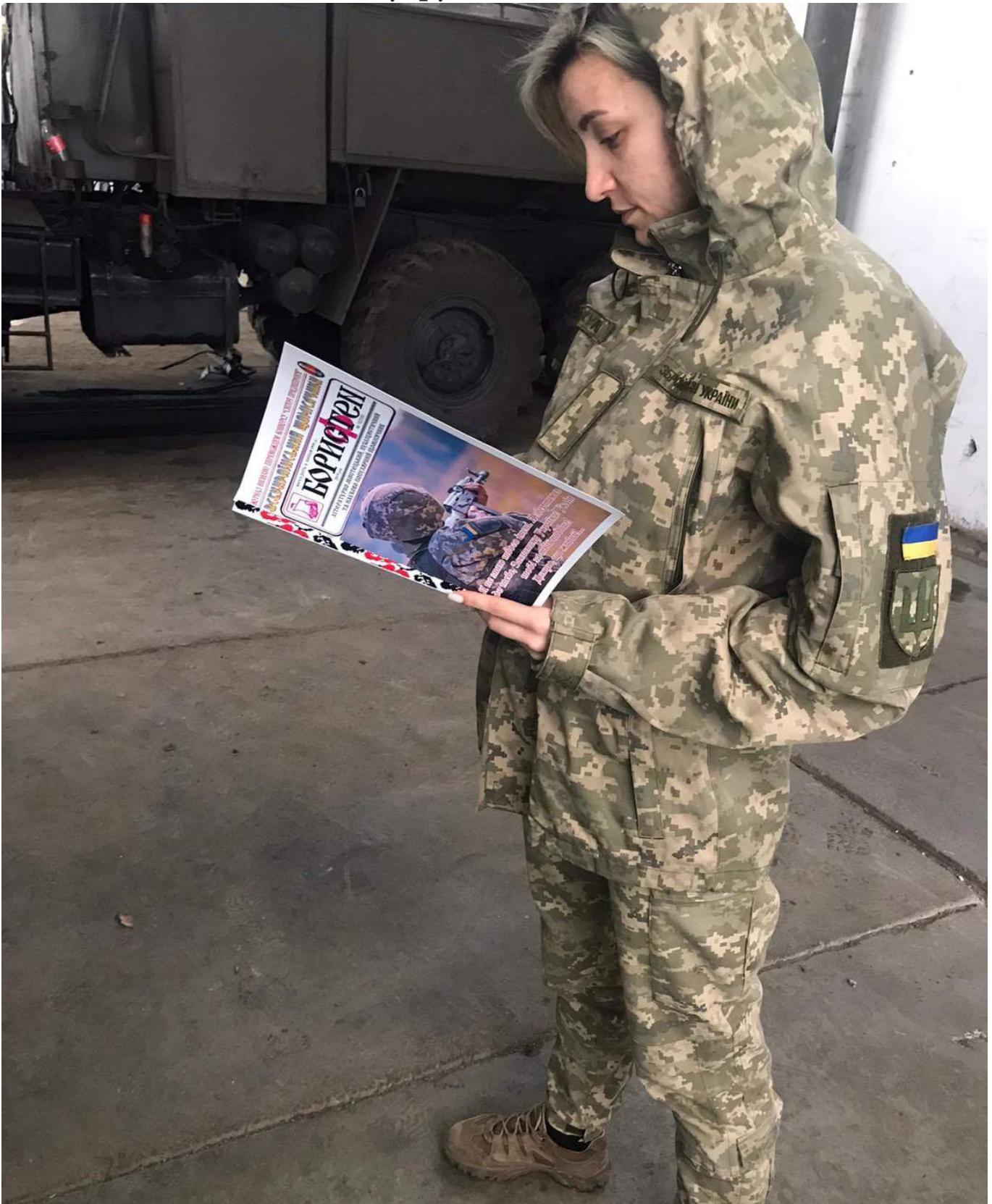
організатори імпрези з презентації книги «Християнська сторінка – 2» у Дніпровському коледжі електрифікації після її завершення

автор і ведучий радіопрограми «Відкрита студія» Віктор Ожогін і шеф – редактор журналу «Бористен» Фідель Сухоніс під час ефіру присвяченому книзі «Християнська сторінка – 2»

Пам'ятайте, хто на варті нашого споккою

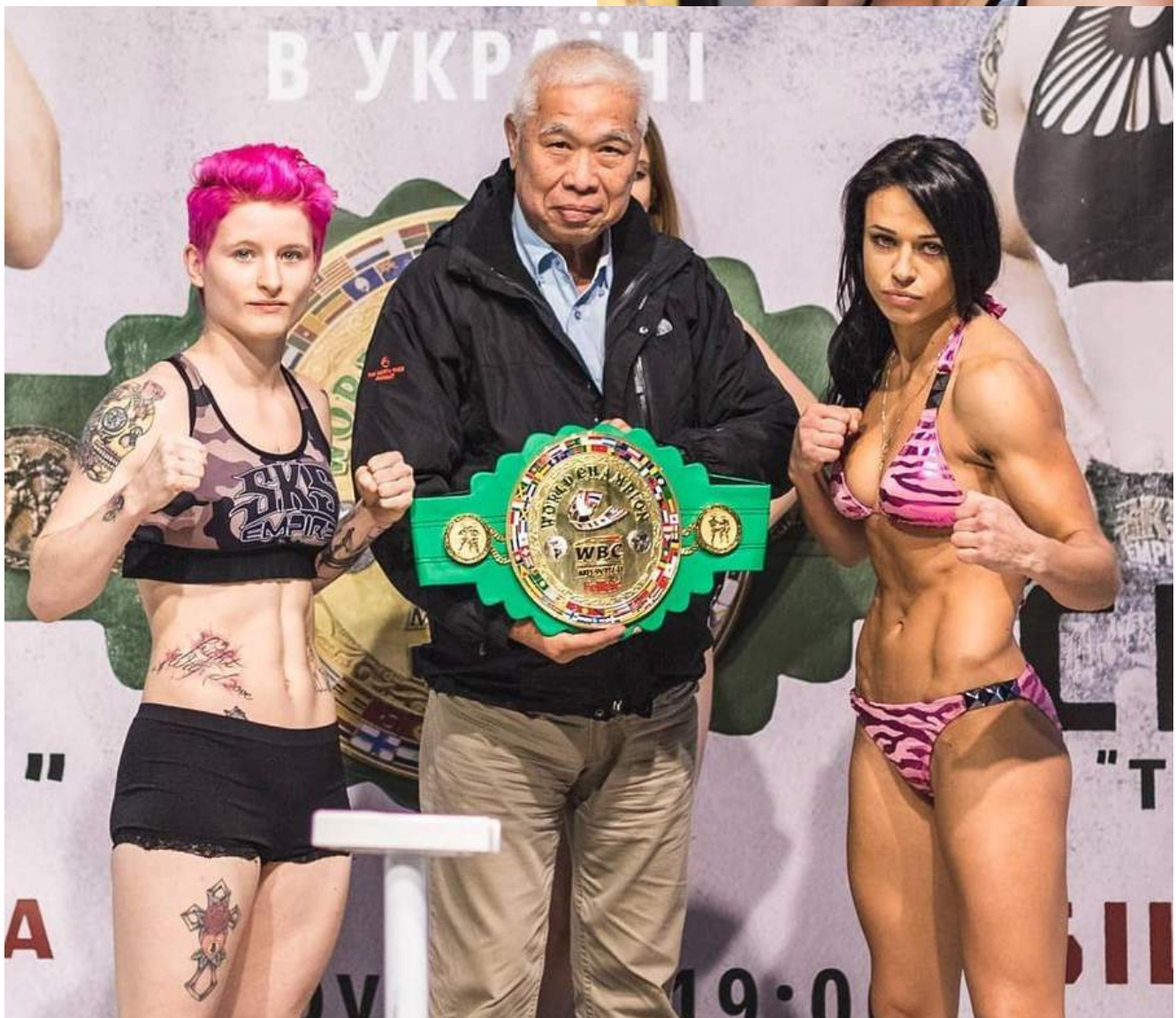
532-й окремий ремонтно-відновлювальний полк Оперативно-тактичне угруповання «Донецьк»

“Україна і світ”

Красуня-українка з нокдауном стала чемпіонкою світу з тайського боксу

Українка Олена Овчиннікова стала чемпіонкою світу з муай-тай серед жінок за версією WBC. 32-річна уродженка Львова перед рідними трибунами перемогла французьку спортсменку, дворазову чемпіонку світу з муай-тай Сінді Сильвестр. 5-раундовий бій завершився одноголосним рішенням суддів. Уже в перших раундах наша співвітчизниця відправила суперницю в нокдаун. Протягом наступних раундів Олена, атакуючи потужними короткими серіями, мала кілька відмінних моментів достроково виграти поєдинок.

“Спеціально для журналу “Бористен””

ЖИТТЄПИС о. ОЛЕКСІЯ ЛІМОНЧЕНКА від дня народження 7 січня 1926 року, до закінчення Другої світової війни

Серед приятелів нашого щомісячника особливе місце посідає о. архипротопресвітер Української Православної Церкви в США, настоятель церкви св. Михаїла в Сан-Франциско, Каліфорнія Олексій Лімонченко. Це правдивий душастир, людина яка доклала дуже багато сил для збереження нашої духовності на чужині. А минулого року святий отець був нагороджений Відзнакою імені Івана Багряного. Як значиться у лауреатському дипломі - за багаторічну подвижницьку працю із збереження української духовності на чужині, активну участь в якості жертводавця у боротьбі з російською агресією на Донбасі. Тому з особливою приємністю вміщуємо в цьому числі мемуари о. архипротопресвітера Олексія Лімонченка. Вони не лише пізнавальні, а багато в чому повчальні.

8 травня 1945 року

Називаюся Олексій Дмитрович Лімонченко. Родився 7 січня 1926 року в родині Дмитра Федоровича й Євдокії Тарасівни (дівоче - Пащенко) в селі Павлиш, Онуфріївського району, Полтавської (пізніше - Кіровоградської) області. Батьків моїх розкуркулили, бо мали 6 десятин поля, корову й коня. Батько втік на Донбас, щоб не вивезли до Сибіру, а мати й я ще лишилися у своїй хаті. Активісти села приходили і випитували в мами, де дівся її чоловік. Мама запевняла, що не знає де він, хоч мала вона таємний зв'язок з ним. Батько влаштувався на працю на залізничній станції Мочаліно, Сніжнянського району Сталінської області (в ті часи ще була Юзівка). Мати пізніше склала деякі речі, що їх можна було нести в руках і вночі пішли зі мною на залізницю і ми теж поїхали на Донбас до батька. Лишили хату й все решта. Це був 1929 рік. У моїй пам'яті лишилися лиш деякі картинки з того часу. Пам'ятаю, що я мав якусь іграшку й передав сусідському хлопчикові, з яким я часто бавився. Батько дістав помешкання в бараці, де ми й поселилися. Батько на залізниці мав працю перевірки товарних вагонів від ушкоджень. За його добру працю мали йому дати винагороду патефон. У той час це рахувалось «розкішшю». Але односельчанин, який працював там же, доніс на батька, що батько «куркуль», і замість нагороди батька звільнили з праці, обвинувативши його, що у вагоні, який батько ніби перевіряв, стався «облом шейки» десь на північ від Москви. Ми відразу залишили помешкання й поселились в однієї родини колгоспників в однокімнатній халупі на хуторі поблизу тієї ж станції.

Голод 1932-1933 роки. Батько без праці, карток на харчі не маємо. Батько десь їздив, чимсь торгував на ринках і цим міг забезпечити нам буханець хліба на прожиття. Пам'ятаю рано весною я з іншими дітьми йшли до лісу, що ріс коло хутора, й зривали бруньки з дерев й їли, видовбували цибулини пролісків, що найперше витикалися з землі, й теж їх їли. Одного разу, коли я бавився коло нашої халупи, прийшли два чоловіки, гарно одягнені, і питають, де батьки. Але в той час вийшла мама й вони звернулись до неї, вона відкрила двері, й вони зайшли всередину, а мені мама махнула, щоб я лишався надворі. За якийсь час чоловіки вийшли й один до другого каже: «В них є ще що їсти, вони не помруть». Пізніш мама оповіла, що вони переглянули все в помешканні, і скриню, в якій були шкіри на взуття, різні куски матерії на одіж та інші речі, якими тато торгував на ринку, щоб забезпечити нас куском хліба. Вони нічого не взяли, їх тільки цікавило, з чого ми живемо. А з гучномовців завжди гриміло: «Жить стало краще, жить стало весел ей». Яка насмішка Сатани над людиною! Я часто бавився з однолітком власників нашого помешкання, й одного разу, під час обідньої пори, ми забігли до його хати. Мати його насипала в тарілки зеленої юшки, яку ми всі того часу мали на поживу. Але в тій юшці де-не-де біліла картоплинка. Мої очі розширились, потекла слина в роті, а ось і мене запросять за стіл. Але зараз же пригадав: та ж вони теж не мають того досить. Майже всі люди в тому хуторі жились зелениною, яку збирали над річечкою, що протікала через той хутір - лобода, кропива та інший бур'ян. Це було навесні 1933 року, коли найбільше людей померло з голоду в «житниці Європи».

Тоді знов страхіття ежовщини. Батько пробуджується вночі й виглядає, чи не під'їздить «чорний ворон» - закрита автомашина, якою енкаведисти перевозили арештованих людей. Для цих приречених кара вже була вирішена задалегідь, і «трійка» лише виносила вирок: розстріл чи 10 років. Це такий наказ був від слуги Сатани з Москви. Мого батька минуло те страхіття. Пам'ятаю, коли я був у 2-му класі, нас дітей примушували йти на паради з антирелігійними транспарантами. Я був завжди відмінником з усіх предметів, включаючи і теорію еволюції Дарвіна, але в душі не вірив тому, бо не міг погодитись, що такий складний світ міг постати з одноклітинної амеби. Проте таку свою думку я ніде і нікому не висловлював. Закінчив я середню школу в 1941 році перед самим початком війни, тобто перед нападом нацистської Німеччини на Советський Союз. Німці окупували Донбас під осінь того ж року. В кінці того року ми переїхали в рідне село Павлиш й поселились у хаті татиного брата, бо нашу за советів розвалили. Люди мали надію, що більш культурні німці принесуть визволення від страшного сталінського знущання. Велике розчарування! Подам один приклад, розкажу про подію, яка сталася в моєму селі відразу по приході німців. Молодь сходилась на вечорниці: співали, вигадували різні забави, лушили насіння. Одного хлопця не впустили з якоїсь причини. Вікна були щільно завішані, щоб світло не проходило надвір. Війна. Той хлопець вирішив налякати учасників тих вечорниць. Знайшов рушницю. А тої зброї багато валялось скрізь, бо советські солдати кидали зброю і розбігались перед німецькою навалою. Хлопчина знадвору вистрелив у вікно. Коло вікна, з другого боку, стояла дівчина і куля пронизала їй голову. Німці заарештували того хлопця й відразу засудили повісити. Вирок виконували гестапівці. Підвісять хлопця. Потім опустять, водою приведуть до тями й знову вішають. «Культура»! По містах вішали німці жертв на балконах. Злочин - голодний вкрав кусок хліба в німецького солдата. «Культура»! З'явився священник російської церкви і почалися відправи в церковному будинку, в якому за советів був склад. Повно народу кожної неділі, хрестини, вінчання, панахиди. Також був і дім моління штундистів. З початком 1943 року все частіше проходили потяги з-над Дніпра, повні молоді у замкнених товарних вагонах,

у напрямку до Німеччини. Прийшла черга і на наше село. Моє прізвище в списку. Не з'явиться чи втекти - рівнозначне смертній карі без суду. Нас, десь 500 осіб, на колгоспних возах і пішки, під охороною німецьких солдат, доставили до Знам'янки і замкнули в товарних вагонах по 60 осіб в кожному та під охороною солдат вивезли до Німеччини в табір Arbeitsamt Schivetin I.M. Durchgangs-lager Parchim. Транспорт № 8258. Мені визначили професію landw. (wirtschaftlicher) Arbeiter - аграрний робітник. У табір нас привезли 10 квітня 1943 року. Призначили мене на працю до бауера (землевласника) на прізвище Jamestorf, у невеликому хуторі Upost, Kreis (Округ) Malchin, провінція Мекленбург на північ від Берліну й за два чи три десятки кілометрів від Штеттіну на захід. В господаря працювали три українці, одна білоруска і трьох поляків. Ми троє українців спали в одній кімнаті в stodолі, білоруска сама в малій кімнаті, полька теж окремо, а двоє одружених поляків в малій хатині. Кімнати не мали опалення. Ми мали постійно носити відзнаку OST на лівій груді, а поляки відзнаку-латинську літеру «Р». Нам не дозволялось виходити з того хутора без дозволу бургомістра. Моїм обов'язком було наглядати за чотирма бельгійської раси кіньми й виконувати різні праці з кіньми на полі: орати, волочити, сіяти, косити, возити та всілякі інші господарські роботи. Господар будив мене о четвертій ранку і я мав годувати й напувати коні та чистити їх до пів на шосту. О пів шостої сніданок: дві тонкі скибочки хліба легенько мазнуті маслом і вівсяна каша. О шостій на поле, чи якась інша праця до дванадцятої дня. Обід і годівля коней до пів на другу. О пів другої знову на працю до шостої вечора. Вечеря, годівля коней і чищення стайні та підстилка свіжої соломи, щоб коням було вигідніше відпочивати. Це забирало часу до восьмої вечора. В неділі відпочинок, але я мав наглядати за кіньми як і кожного дня. Була також родина німців, які обслуговували корови разом з поляками (десь коло 50 корів). У них був син приблизно 13 років віку і не цілком розумом розвинений. Десь з пів року після мого прибуття того хлопця забрали й умертвили. Мої батьки нав'язли зі мною контакт через одного німця - солдата і ми могли обмінюватися листами. Солдат пізніше загинув, а тому, що він мав при собі мою адресу, мене про його смерть повідомили.

Як я зазначив вище, ми не мали права виходити поза місце своєї праці, але ми ризикували й у вільний час відвідували сусідні села, де працювали наші люди. В кінці 1944 року, на латинське Різдво, я відвідав у сусідньому селі одну родину, а вони передплачували український часопис, що виходив у Берліні. Переглядаючи газету, я ненароком глянув на останню сторінку - й диво, не вірю своїм очам: мати мене розшукує. Її адреса в Німеччині, в Баварії. Негайно ж пишу листа. Чекаю з нетерпінням відповіді, бо чому мама шукає, а не тато? Сниться мені сон, що маю трагедію. В той же день дістаю лист від мами: під час евакуації на Захід, тато забитий в Україні червоними партизанами. Мама з донькою, ще маленькою Валею, пережили страшний час і серед чужого краю. В розпучі мама хотіла лишатись, але всі, що залишали свою землю, умовляли її їхати далі. І мама з донькою, поховавши Дмитра Федоровича, на возі рушили далі на Захід. Прибувши до Німеччини, маму призначили на працю до бауера в містечку Пайсенберг, Горішня Баварія. Діставши таку сумну звістку, я вирішив переїхати до Баварії. Але як? Мати переслала мені посвідчення смерти мого батька, що стало великою поміччю у здійсненні мого плану й, фактично, також мого майбутнього. Я звернувся до свого господаря з проханням дати мені відпустку, щоб я міг відвідати матір з сестрою в Баварії. Господар зразу ж погодився дати відпустку за умови, що її затвердить «Арбайтсамт» (Бюро праці). Беру відпустку на один день і пішки (десь 15 кілометрів) йду до містечка Dargun, де знаходилось те бюро. Пояснюю, в якій справі я прийшов. Мені не заперечили, але знов умова: вони затвердять, якщо залізниця дасть мені дозвіл на подорож. Через пару днів знов беру відпустку в господаря і дозвіл від бургомистра, йду, ще темно, пішки до Даргуну, беру потяг до Malchin, де знаходився відділ Бюро державної залізниці (на місцевий потяг мені не потрібно було мати дозвіл). Заходжу до завідуючого Бюро, з'ясовую свою справу, й щораз показую посвідку про смерть мого батька. Завідуючий вислухав, переглянув посвідку, і без жодного заперечення видав мені дозвіл відвідати мою рідню в Баварії (див. долучений Додаток). Відразу повертаюся до Даргуну, заходжу до Бюро праці, і дістаю відпустку на 10 днів, від 8-го по 18-те березня 1945 року.

Показую господареві посвідчення про відпустку та дозвіл на подорож залізницею. Господар з великим незадоволенням сказав: «Як то є, що я німець і не можу дістати дозволу на потяг, а тобі дали?» Він не сподівався, що я матиму успіх. Рано-вранці спакував свої речі, а їх не мав багато, лише маленька валізка. Робочий плащ і дерев'яні черевики лишив моїм землякам. Вирушив пішки до Даргуну, звідтіля потягом до Махліну, а там пересадка на потяг до Берліну. В Берліні повітряна тривога, літаки альянтів саме бомблять місто, всі спішають у підземку. Там я задрімав і переспав свій потяг, який мав іти на південь до Баварії. Советська армія вже була за 70 кілометрів від Берліну. Чекаю на другий. Той потяг під'їжджає до якогось міста, всі висідають і переходять через розвалене бомбами місто на другий бік - й їдемо далі. В Аугсбурзі (Augsburg) пересадка, алярм, бомблять, люди біжуть до бомбосховища. Мене не пускають туди, бо я мав на лівому плечі відзначку-тризуб. Під кінець війни німці замінили українським примусовим робітникам відзнаку «OST» на тризуб, а росіянам на Андріївський хрест. Я зриваю тризуб і проходжу в сховище. Сховище тремтіло від зривів бомб десь поблизу. Відбій - і швиденько на потяг до Вальгайму (Weillheim), районне містечко, поблизу якого знаходиться Пайсенберг. Пересадка. На пероні чую двоє дівчат говорять російською мовою. Звернувся до них. їдуть до Пайсенбергу, знають мою матір, й показали мені, де мати живе і працює. Перед Пайсенбергом полустанок і там той дім. Скільки радощів - і водночас сум втрати батька. Мати вже й працю знайшла для мене через знайомство. Праця «гаузмайстера» - доглядача - при залізничному готелі і ресторані. Відпочивши, з сестричкою йдемо до того готелю. Власник погодився забезпечити мене працею, але перше необхідна ухвала Бюра праці. Валя, моя сестричка, була за перекладача. Торохтіла гарно німецькою мовою та ще й з баварським діалектом. Минуло вже п'ять днів моєї відпустки, а ще скільки непевностей. їду до Вальгайму, до Бюра праці. Знову з'ясовую свою справу і подаю місце нової праці. Ні. Маю повертатися до бауера в Мекленбург. Кажу їм, що там уже радянський фронт близько. Ні, маю вертатись! Наші люди радять мені звернутися до Українського комітету в Мюнхені. Їду до Мюнхену, моя відпустка вже кінчається.

Місто Мюнхен розвалене бомбами, але знаходжу Комітет. Знову пояснюю, але (знову ж те «але»!) говорять мені, що вони не можуть нічого допомогти, бо німці дозволяють їм опікуватися тільки українцями зі Західної України. Порадили звернутись до власовського комітету. Знову йду розваленими вулицями і знаходжу той комітет. До мене гарно віднеслись. Секретарка віддрукувала в німецькій мові мою справу. Молодий урядник повів мене до якогось німецького урядовця. Зайшли в невеличку кімнату. Письмовий стіл і урядовець, здається ніби йому потрібно два крісла, щоб сидіти, переглянув мою справу, яку видрукувала секретарка з власовського комітету. Натиснув гудзик, із задньої кімнати увійшла секретарка, він щось сказав їй. Вона вийшла і за хвилину знову повернулася з тим листом, на звороті якого було щось написано. Урядовець приклав печатку, підписав, і повідомив мене, що все залагоджено. Я подякував йому і, виходячи, подякував також урядовцеві власовського комітету й зразу ж пішов на потяг. У Вальгаймі мав ще час зайти до Бюра праці, подав урядниці лист, надрукований у власовському комітеті. А урядниця подивилась і каже мені повертатися до бауера в Мекленбург. Я її прохаю подивитися на зворотну сторінку, вона глянула і відразу призначила мене на працю в пайсенбурзькому готелі. Мене помістили в одній кімнаті, яку звичайно винаймали гостям. Щодня прибиральниця, німкеня, стелила ліжко, клала чисті простирадла. Моєю працею був догляд, щоб все було на місці в ресторані: напитки, хліб й інші речі. Я мав досить зайвого часу і тому не раз ходив на бойню, яка була власністю готеля, й допомагав впаковувати м'ясо. Мені здавалось, що я попав «у рай». Але - не довго. Прийшли американці. Всі чужинці мають повертатися додому. Французи, італійці, серби, поляки та інші веселі, бо їдуть у свої рідні краї. Сумними були советські піддані. Офіцери-енкаведисти їздять і агітують вертатися «на рідину». Таких охочих багато не було. Але американський президент Ф. Д. Рузвельт підписав у Ялті таємний протокол, в якому зобов'язався перед Сталіном репатріювати з окупованої американським військом зони Німеччини всіх советських громадян — і то силою, якщо хтось із них не схоче повертатися добровільно. Це зумовило втечі, самогубства, фальшування країни походження. Але в

скорому часі американський генерал Двайт Айзенгавер на власну руку видав наказ про тимчасове припинення насильної репатріації. Це припинило знуцання слугами Сатани над знедоленими людьми у вільному світі. Ті, що таки попали в лабеті сталінських катів, гинули в сибірських лісовалах чи шахтах, а багато були розстріляні. Ми пережили два режими Сатани - гітлерівський і сталінський - які один поперед другого змагались у знищенні людини. Я глибоко переконаний, що мені Бог допомагав у моєму спасінні. І тому, коли пізніше мені ропонувалось служити Богу і людям, - я не вагався. Служити Богові не є легко, але Його зарплата величезна.

*о. Олексій
Каліфорнія, Сполучені Штати Америки*

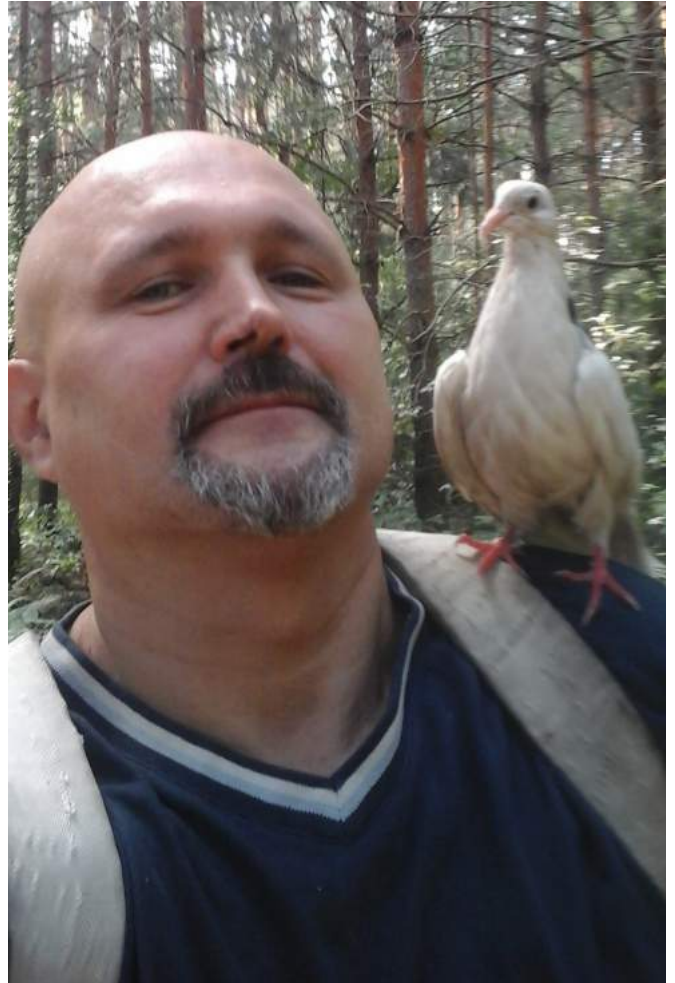
П.С. З мого пережитого читач може зауважити, що не всі німці піддалися пропаганді Гітлера про те, що німці, мовляв, «арійська надлюдська раса», але визнавали себе також людьми. Оригінали розповіді і долучених документів зберігаються в архіві Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років, м. Київ, вул. Івана Мазепи, 44

Від редакції: На світлині весільне фото о. Олексія з паніматкою Ніною. На жаль, вже покійною.

«Дебют в «Бористені»

"Ігор Козловський, народився 1970 року в родині князів Козловських на фамільному острові Заріка (нині неіснуючому), на пристані свого прадіда, на Дністрі., його родина переховувалась від радянської та польської влади неподалік Львова протягом століття. Через ці переслідування його мати була сиротою, а батько приховував своє походження до самої смерті. Після незалежності України І.К. спершу виїхав до Польщі, потім на 6 років до Німеччини, де працював штурманом на яхті, і де заробив на власний двоповерховий будинок уже в 24 роки, а потім до Канади, де працював в українській газеті для діаспори. 1997 року І.К. заснував перший в Україні науково-популярний глянцевиий журнал "Світова географія", який виходить нині друком на семи мовах. Після закінчення Львівського Національного університету ім.Франка, І.К. переїхав до Києва, де став лауреатом Всеукраїнського конкурсу "Коронація слова" 2003 року з романом "Теорія тероризму". З-під пера І.К. уже вийшло 5 романів, збірки віршів та оповідань."

Концтабір «Мерседес»

Білика в його рідному Галичі, на заході України, знали тільки, як позитивного типа. І дарма. У Польщі він був начальником концтабору. Але ті, що звідти повертались, однаково казали, що він тип таки позитивний. Вони хотіли знову туди потрапити. Був 1993 рік. Я втратив роботу. А тоді це означало – каюк, або – закордон. От я й захотів закордон. Теща знала жінку Білика, пішла до неї, й записку випросила для мене до нього. Так я потрапив у концтабір «Мерседес». Їхати до Варшави з Галича – якихось дванадцять годин автобусом, з урахуванням знущань на митниці. Від центрального вокзалу до Грохова, – мікрорайон такий, що дуже нагадав мені фільми про гетто, – ще яких години-півтори. Гадаю, нині той Грохов зовсім цивілізувався, в Євросоюзі. А тоді це був один суцільний ринок. І саме там німці та їхні польські друзяки надумали будувати павільйон продажу головної німецької машини. Будували її руками українців. Польський пан виявився родичем Білика, і той привіз кілька сотень найманців із Галича

та інших майже міст Галичини, обгородив будівництво колючим дротом, порізав старий дідів шкіряний плащ і сплів з нього нагайку. Так почалося будівництво будівлі, нині повної дорогезних машин, і яка певний час вважалася в Варшаві другою за красою після королівського замку.

Тоді це була моя перша поїздка в чужу країну. Я був молодим, навколо всі розмовляли незрозумілою мовою, поглядали скося на мій дешевий одяг, щось услід казали, все було незвичним і ворожим, а я був сам-один, зі старою латаною валізою з червоного дермантину, на коліщатах, з якою мама ходила на ринок за овочами, тому почувався так, як цигани, мабуть, почувуються в моїй власній країні. До того ж, було дуже парко, як для ранньої осені, а я вчора одягнувся в теплу фуфайку – бо збирався тут залишитись до зими. Тому потів. А після безсонної ночі в автобусі ще й виглядав заспанним. Але це все було нічим, порівняно з тим, що чекало мене в найближчому майбутньому.

Отож, сонце припікало мені спину, а я пішки шукав «Мерседес». Йдучи тротуаром, витяг з валізи хліб зі смальцем і цибулею, склянку пляшку від мінералки з компотом. Тоді в Україні навіть газировки не було, і, тим більше, масла на хліб. Тому в дорогу жінки своїм чоловікам, що їхали на заробітки, варили компоти з яблук, чи малини. Удома ж пили лише дешевий грузинський чай та розчинну індійську каву. Газовані напої з'явилися пізніше. Пляшка з компотом – тоді це було нормально. А на хліб мастили свинячий смалець і нарізали цибулю, солили і прикладали згори ще однією байдую хліба. Про курятину, ковбасу, чи шинку ніхто й не мріяв. Більшість українців у перший десяток років після незалежності курку їли виключно на Різдво, а ковбаси не бачили аж до 2000-х. Тому хліб зі смальцем та цибулею можна назвати символом української кухні 1990-х. Запах цибулі тоді нікого не турбував. Коли розвалюються імперії, периферія їсть цибулю. Знайшов я «Мерседес» по тюканню молотків на даху будови, – при самій дорозі, яка виводила з Грохова за межі польської столиці, – і по перегукуванню українців-робітників на її недокінченому даху. Мене пропустив польський охоронець. Дав я Білику в його вагончику записку від його жінки. Він, як я помітив, збирав там усе, що міг відібрати у новоприбулих. Пахло стружкою і потом. Білик мав років 50; і був малий, худий і злий, і безперестань повторював: «Як вони всі мене дістали!» Записку він засунув до кривої алюмінієвої вазочки на столі, повної недопалків і зламаних олівців, та й рикнув:

- Де я тебе тут прилаштую? – все зайнято, і давно! Чому ти раніше не приїхав, а аж у вересні?

- То повертати назад? – я був би радий і такому повороту, так зле почувався.

- Куди ж назад?! – знову викрикнув Білик. – Твоя ж теща в податковій працює, – я промовчав, а він узяв зі столу нагайку, пнув ногою в двері й покликав за собою.

- Пішли, – сказав, – поки Лешек тут. Слово Лешек по-польськи означає – чоловіче ім'я, а по-російськи – біс. Я польської ще тоді не знав. За вагончиком двоє галичан, брудних і обдертих, мов бурлаки, кидали рідкий бетон у тачку. Білик вперіщив одного по спині нагайкою, а в другого вихопив лопату і став показувати, скільки треба набирати на неї розчину, а не так мало, як той брав, при цьому кричачи настільки

демонстративно голосно, що здався – він дуже хоче, аби його хтось ще почув. І за мить з-за рогу справді вийшло двоє – елегантно одягнений, у чорному плащі та капелюсі родич Білика, і трохи бідніший, з очками злої собачки Лешек.

- А, пане Засада, а пане Лешіку, – заскавулів Білик, відштовхнувши коліном одного з тих працівників біля тачки. – Як ся маєте? А чи добре відчувається, чи панове... Обдерті, знеможені, принижені – такими тоді виглядали ці люди, серед яких мав опинитися і я. Чому концтабір? Бо вдома у перші роки незалежності українці в магазинах мали тільки морську капусту. Справді, прилавки були абсолютно порожніми. Хто і чому возив тільки морську капусту, не знав ніхто. А дітям їсти треба. Вже другий рік треба. І що робити? Білик у Польщі має роботу! І всі до Білика.., а той, – ну, це ж шанс показати із себе пана, – створив у центрі Європи ще один рейх. Хайль Білик! Тому я, глянувши на смиренні фізіономії принижених бетонників, і на насмішкувату міміку одвічних ворогів усього галицького, польських панів, подумки став молитися: «Боже, милуй мене, аби тут не залишитися!» За годину Білик повернувся до свого вагончика, постояв мовчки, глянувши на мене з ненавистю Юди, щось загарчав собі під ніс, потім ще – і так хвилин з п'ять, потім голосніше зашипів – знову про те, що я маю щастя, що теща в податковій працює, а тоді, раптом, змінився на обличчі, наче меду лизнув, бо перед нами нізвідки, вискочив згаданий пан Лешек, ніби із табакерки.

- Ото маєш ще одного, – сказав до нього Білик, і показав на мене. Забирай, пан Лешек, його до Корчева, най там шуфлює. Лешек був товстий, але шустрий, і завжди злий. Іншого виразу на його обличчі я не пригадую. Він щось зашепелявив польською, і Білик повів мене до середини павільйону, до величезної просторої зали, яка мала бути головною в майбутньому «Мерседесі». Там він покликав одного зі своїх прикажчиків, схожого манерами на Табакі, й наказав йому привести бригадира з даху.

Навколо кипіла робота. До сотні обмащених від ніг до вух робітників тягали довжелезні товсті шланги, з яких тік рідкий розчин, і заливали підлогу – секціями, поділеними дерев'яними рамами. Обмащені – то ще дуже м'яко сказав я, – вони були в майже забетонованій, і не нині, одежі, яка не згиналась, коли вони згинались, і не випрямлялась,

коли вони випрямлялись. У чому приїхали казна-коли, у тому й тягали ті шланги. Їхні обличчя також застигли на колісах прийнятому виразі. Вони мовчали. Вони потіли і мовчали. І тільки голос Білика лунав у порожнім приміщенні. Він забігав поміж ними зі скаженим криком, аж пінилось йому біля рота. Обзивав людей нездарамми, лоботрясами, криворукими. Принижував словами і кидав в обличчя розчином з лопати, шмагав нагайкою по ногах. Ніхто не огризався, ніхто не відповідав. Усі будували «піраміду», і навіть очей не піднімали. Чоловіків усмирило почуття відповідальності за власні сім'ї. Білик обернувся до мене, і я собі подумав – якщо цей виродок ударить мене, я його, як він є, в його сірому поношеному, до колін, плащі, в крилатому в павутині чорному капелюсі, з нагайкою, в дорогих чорних туфлях, кину через стегно в рідкий тільки-но залитий бетон, а потім ще й доб'ю ногою в носа. І нехай тоді ці раби вважають мене неадекватним у їхньому адекватному рабстві... Але він підійшов до мене, видихнув кілька проклять собі під ноги й остиг. Поки чекали бригадира з даху, він обернувся до мене й пояснив:

- Пан Лешек забере тебе під вечір. Поїдеш з ним до Корчева. Там будеш. А поки, щоб не шастати, підеш на дах, і поможеш. Я тобі цей день зарахую. Бригадиром виявився знайомий мені галичанин, трохи старший за мене. Ми з ним вилізли вузькою, як канатна, розсувною драбиною на височенний дах, тягнучи за собою по важкому рулону руберойду. Висота була щонайменше 15 метрів. Я подумав, що якби не втримались ми на тій драбині, і полетіли б додолу, то Білик, певне, закопав би нас, і додому б не переказав – такою здалася мені ситуація, в яку я потрапив того ранку.

- А що ти гадаєш! – відповів на висловлене мною занепокоєння бригадир, якого всі називали Сміхом. – Тут уже не одного вночі залили в бетон, у підлогу. Нема людини – нема проблеми. А родичам пояснили просто – кинув роботу і кудись зник. Тому краще не наривайся на неприємності. Охоронців-поляків бачив? Амбали. У джунглях справді виживає найсильніший і найхитріший. А ми тоді потрапили у джунглі. Тобто в одну з найбільш диких епох в історії. То були так звані 1990-ті – бандитське десятиліття в східній постсоціалістичній Європі. Зароблених грошей можна було і не довести додому – грабували і часто вбивали навіть в автобусі. Тому зникнення людини не

вважалося чимось винятковим. Цілковите беззаконня тоді називали російським словом «беспредел». Грабували і вбивали повсюди – це я про закордон. Щоб йому довести зароблене додому, за це молились жінки у церквах. Та й після прибуття до своєї хати можна було за день-два дочекатися рекетирів. Особливо, якщо доробився до авто, а тим більше до дорогого. Дах на «Мерседесі» був покритий хвилястими цинковими листами. Таких в Україні я ніколи не бачив, лише шиферні. Усе тут було чужим. Українці тоді ніби з клітки вибравшись, і потрапили у світ, де все інакше, мов на іншій планеті. Ми до того нічого не бачили – ні пляшки «коли», ні сучасних інструментів, ні хвилястої бляхи, ні пінопласту між цеглою, ні авто – лише російські, і носили тільки робочий одяг... Ми були дикунами з радянської колонії. І наші звичаї мало відрізнялись від канібальських. Перетнувши західний кордон, українці потрапляли з початку ХХ століття в його кінець. По даху валялися порожні чорні пластикові півлітрові каністри, кольорово-розписані – від промислових рідин. Вони тоді мені, вихідцю із сірого «савейського союзу» здалися красивими, немов новорічні іграшки. Пізніше, десь за місяць, я почув історію про одного «в'язня» пана Білика, який після трьох місяців на «Мерседесі» повертався в Україну, і набрав повні валізи цих пластикових чорно-кольорових каністр, для своєї домашньої майстерні, – нічого не купував, бо гроші дуже були потрібні родині, – проте його на вокзалі двоє росіян-бандитів схопили під руки й витягли з кишень усі зароблені гроші, – і поїхав він додому з самими різнокольоровими каністрами. Ми покопали ті порожні ємності вниз, щоб не шпортатись об них. Там їх мав зібрати прибиральник і кинути в сміття. Руберойдом ми мали заліплювати шпарини на краях даху. Нагорі було ще два хлопці. Вони на мотузках піднімали на дах відра з рідкою смолою. Але зараз чекали – сиділи на краю, звисивши ноги. Я глянув униз, і побачив ще одного, який порався біля повної 50-літрової діжки, що стояла на вогні, і в своїй обляпаній чорним фуфайці і з закоптілим обличчям нагадував чортика з пекла. Хлопці з нього кепкували і намагалися поцілити у вогонь сантиметровими петардами, які купили в кіоску навпроти. Він рубав тріски й підкладав під діжку. За спиною смоляра був високий фанерний паркан з

колючим дротом, який робив його ще на чверть вищим. За парканом уздовж вулиці ходили місцеві мирні жителі, але їх бачили тільки ми, а не він, і вони бачили нас. Бригадир покликав мене, і ми витягли драбину на дах, опинившись у повній ізоляції від решти концтабору. Він дістав з-за пазухи пляшку портвейну, гукнув тих двох, з відрами. Ми її випили по черзі, просто з горла, і лягли на даху. Проспали до обіду. Тут нас Білик не міг знайти. А розбудив нас крик знизу. Смола розплавилась, і ми прийняли кілька відер. Обідали ми теж нагорі. Кожен мав по булці і по кефіру. Я не обідав, бо не мав ані злого. А ці мені не купили. Кожен був сам за себе. Я згадав, що в моїй червоній валізі з коліщатами залишилась ще одна байда хліба зі смальцем і цибулею. Але валізу Білик замкнув у своєму вагончику. Хліб мені намащувала дружина. Найгарніша жінка в Галичині. Ще позавчора ми купалися в Дністрі, засмагали на пляжі, їли яблучний пиріг. А нині я на даху в Польщі. Ввечері за мною прийшов Лешек. Господь Бог почув мою молитву. Я опинився в кузові малої вантажівки, в кабіні якої водій і Лешек слухали польську попсу. На кузові було повно лопат, ломів, дощок і мішків з чимось твердим. Я заліг на мішки, бо водій Адам переживав за поліцію. Нарешті мені вдалося поїсти цього дня – я дістав свій український бутерброд і пляшку з компотом. Припершись до кабінки спиною, я роздивлявся на малоповерхову Варшаву, потім на околиці Варшави, потім на підліски, на поля, і, нарешті, на село, яке, судячи з таблички, називалося Корчевом. Проїхавши село наше авто зробило різкий поворот праворуч і ми опинилися перед триметровими ворітьми, біля яких була сіра будка, схожа на дворовий туалет. При ній стояв охоронець у такій самій чорній формі, що й біля Білика.

Скільки можна було охопити поглядом, за ворітьми простягалась обгороджена колючкою територія, заставлена новенькими «мерседесами». Посеред цієї території височіла синьо-сіра металева будівля – сервісний центр, а поряд з нею ще вища – бетономішалка, завбільшки, як вагон потяга, тільки поставлений сторчма. Там виднілися три вагончики. До них ми й підїхали. Неподалік, за першими тридцятьма рядами автомобілів, я побачив пустище, на якому з лопатами поралося два десятки українців, у яких був трохи кращий вигляд, ніж

у тих, варшавських. Вони розрівнювали піщану основу для бетону і майстрували каркаси з уже не раз використаних дощок. Під бетономішалку підїхав самоскид, на його кузов вилився бетон, і він попрямував на пустище. Там він висипав рідкий бетон на розрівняну ділянку і поїхав геть. Українці лопатами стали розкидати розчин, а двоє довгою дошкою вирівнювати його зверху. Вони бетонували стоянку під авто. Тобто це мав бути склад варшавського торгового центру, і тут також над усім обгородженим біліла гігантська вивіска – «Мерседес».

Ліворуч від них я помітив чотирьох поляків, які щось робили на вже застиглому бетоні. Придивившись, я зрозумів, що ці викладають на ньому бруківку – костку, як вони її називали. На такій костці навколо них стояли сотні «мерседесів» і чекали своїх покупців. Четверо поляків щось довго розповідали пану Лешеку, показуючи на українців, після чого він так розгавкався на останніх, що аж закашлявся і захрип. Саме тоді я зрозумів, що стукачництво, яке вважається мерзенним при соціалізмі, при капіталізмі – звичайне явище. Поляки біля костки, яку вони перестали викладати з тачки, посміхалися й неголосно кепкували з того вереску. Я оглянувся, чого тут так смердить бензином. Накричавшись, мов дурний пес на трактор, Лешек повернувся до мене, повів до одного з вагончиків, видав розкладушку, на якій я мав спати між двома ліжками, ніби запізнілий гість, і пояснив:

- Це Корчев. До Варшави пішки не дійдеш. Тому навіть паспорта забирати не буду. Клади валізу і йди знайомся зі своїми. Лопату візьми! Я став двадцять першим в'язнем пана Лешека, і дуже радів, що не Білика. Чому? Лешек – поляк, чужий. Мені його крик – тьху, і розтер. А Білик – гідкий зрадник. Криза в країні – грибний дощ для зрадників. З такими думками я прийшов до групи заробітчан і приєднався до них зі своєю новою лопатою. Місце це було, ну зовсім некрасивим. У групі було 18 галичан, один з Києва, і один білорус. Забігаючи наперед, скажу, що за 10 років роботи в Європі та Північній Америці я ніколи не стикався з росіянами, яких би брали на роботу. По-перше, вони самі не охочі до роботи; по-друге, їх не хочуть брати на роботу з-за пияцтва й ледарства; по-третє, вони більш схильні до бандитизму й злочинства, ніж до чесної праці. Себто, живуть закордоном так, як у своїй країні, і це просто факт. Що ж до цієї

групи, то серед них я впізнав двох: Любомира Іваночка – товстуна, який жив у Галичі поряд з моїм кузеном, та Ігоря Волковецького – племінника губернатора нашої області – бідного родича великого чину. Того дня ми до темного вечора приймали вантажівки з розчином і розкидали його лопатами. І так було й наступного дня, і наступного... Поступово я заразився від цих хлопців типовою для заробітчан хворобою – калькуляцією фінансів. Це, насправді, нав'язливі думки про гроші, які тобі платять погодинно, і ти безперестанку метикуєш, скільки це буде в доларах. Довідавшись про те, що наші хлопці тільки про те й роздумують, пан Лешек вигадав спосіб, як карати порушників. Він знімав по дві, три, а частіше – по чотири години від денної норми. Така система дещо нагадувала армійську з нарядами поза чергою. І мала таки успіх. Лешеку попасти на очі всі боялись, як вогню. Та його спосіб мені здався більш цивілізованим за дикість Білика з нагайкою. Навколо була пуста з поодинокими кущами, і рідкоутравою, яка дуже мало покривала піщаний ґрунт навколо Корчева. Лише у видолинках виднілися невисокі дерева, а сосновий ліс ріс ближче до Отвоцка – сусіднього міста з дуже сумною історичною славою. Раз на тиждень ми ходили до Корчева, за хлібом. Там була крамничка при пекарні, де продавали непроданий і вже несвіжий хліб, тому-то й за півціни. Приходили туди біля півночі, і поверталися в цілковитій темряві. Готували їжу ми кожен сам для себе. Я варив капусту перемішану з макаронами – не вмів куховарити, а цю страву вигадав сам, бо мав кілька кіло домашніх макаронів. Капуста ж була найдешевшою в крамниці. Коли стало зовсім холодно, нам у вагончики занесли електричні обігрівачі. А за два місяці ми майже завершили хоронити польську землю під бетоном. Тоді я став молитись за іншу роботу. Нам не дали залити ціле пустище, адже варшавський концтабір поспішав добувати павільйон до якоїсь там польської дати, і тому нас усіх повезли туди з Корчева у кузові малої вантажівки... Витримав я крик Білика лише один день! Вже збирався все кинути і їхати додому із зарплатою, отриманою від Лешака. Над вечір вийшов я з вагончика, і поліз через діру в паркані, щоб хоч раз подивитись на Варшаву, бо крім бетону і Корчева нічого не бачив. Однак

опинився я не на вулиці, а на сусідньому об'єкті. То була пожежна станція. Там я зненацька наштовхнувся на багато вдягненого пана, і його, як я зрозумів, двох працівників, які заносили величезний котел у підвал станції. Видно було, що ці люди – підрядники, а не пожежники. Вони окликнули мене допомогти їм, бо падало. Багато вдягнений пан назвався паном Вецлавом Салеком, а його помічники – Робертом і Донеком. Пан Донек був літній і постійно під'юджував мене, що я нібито росіянин, і не вірив, що є така нація – українці. Після того, як ми знесли сходами вниз той котел, пан Венцеслав запропонував мені роботу, бо тут мав велике замовлення – замінити всі котли пожежної станції, а працівників не вистачало. Я був готовий на будь-яку зарплату, лишень би втекти з концтабору і ще не їхати додому, а він запропонував мені майже вдвічі більшу, ніж я мав у Білика. Таким чином я вийшов з-під влади цього Юди. Нині, оглядаючись назад, я з упевненістю можу сказати, що на певних проміжках життя Бог відкриває серця певних людей, які все роблять, аби тобі допомогти. «...збудив Господь духа Кіра, царя перського, і він оголосив по всьому царству своєму, а також на письмі, говорячи...» – написано в Біблії, в книзі Ездри 1:1. Іноді, щоб порятувати, іноді, щоб рухатися за планом Божим щодо твого життя, Господь посилає людей, які не заснуть, поки не дадуть тобі максимум того, що можуть. Утім, їхнє призначення – тільки цей коротенький період. Наступного разу вони відмовляться.

17 листопада я востаннє переночував у вагончику «Мерседеса», і записав цю дату в блокнот (у дужках я дописав – «відповідь на молитву»), щоб потім, колись, запитати дружину вдома, що вона робила того дня – такою сильною здалася мені ця подія. І виявилось, що саме 17 листопада моїй доці Юлі робили операцію на лімфовузлах. Тоді мобільних телефонів ще не було, а в Україні і домашні рідко де працювали. Тож я дізнався про операцію аж під новий рік, коли повернувся.

Моє життя докорінно змінилося. Я переїхав жити у підвал пожежної охорони Грохова. Там була кімната вже немолодого сторожакочегара Марека, який доглядав за котлами. Він носив чорний берет на повністю лисій голові – зовсім, як мій батько. Ми з ним домовились, що я ночуватиму в його кімнаті з постілью,

телевізором і холодильником, а він натомість тихцем щовечора йтиме додому. Поступово ми з ним подружились. А ще, він виявився членом раселістської релігійної секти – називав себе «свідком Ієгови». Одного суботнього вечора він запросив мене поїхати з ним на їхнє служіння. У Польщі в неділю працюють тільки в концтаборі «Мерседес», тому я погодився – задля цікавості. Обідав я тепер з пожежниками у їхній їдальні за рахунок мого шефа, і навіть міг приносити деякі харчі хлопцям з Корчева, які добудовували «Мерседес». До речі, мої друзі з концтабору були поряд, через паркан, і вкрай стали заздрити моєму новому становищу. Хтось з них нацькував на мене охорону, і поляки в чорних мундирах намагалися мене спіймати, коли я лазив увечері до своїх, але марно.

Переважно я помагав пану Донеку і пану Роберту різати і виносити старі труби опалення, і приварювати на їх місце нові, а також встановлювати один за одним три нові газові котли, і фарбувати підлогу навколо них. Робота з цими людьми мені здавалася справжнім раєм після Лешека з Біликом. Нарешті я зустрів порядних, вихованих поляків. А їхній шеф – підприємець пан Вецлав Салек узагалі виглядав аристократом й інтелектуалом.

Поступово я склав трохи грошей, і вже записував на папірці, відірваному від пачки електродів, що і кому куплю, коли їхатиму в Україну. Непомітно ми виконали замовлення, встановивши всі три котли в підвалі пожежної охорони Грохова, тому робота тут мала невдовзі закінчитися, але я розслабився і того не помічав. І тоді настала неділя – день, коли сторож-кочегар Марек обіцяв узяти мене на зібрання до «свідків Ієгови».

Він заїхав па пожежну охорону о восьмій ранку, і запропонував спершу переодягнутися у нього вдома, поснідати, і встигнути на десяту годину в їхню, як він казав, «залу царства». Мені цікаво було там побувати, щоб мати власне враження від цих людей. Що мене в наслідку чекає, я й не підозрював. Утім, усе, що з нами відбувається – усе повчально.

Він жив у невеличкій хатині, явно призначені під знос, і дуже бідно обставлений, в якій його жінка, одягнена в усе в квіточку, привітно зустріла нас, нагодувала канапками і напоїла кавою. А потім принесла костюм для мене, сказавши, що то весільне вбрання їх сина, який зараз на

заробітках у Німеччині. Костюм був трохи мені малий, але все ж кращий за моє поношене. У машині я зняв темно-синій галстук, бо так було затісно, і засунув його в кишеню. Марек наполягав, аби я його знову зав'язав, а потім заспокоївся.

Зібрання «свідків Ієгови» нагадало мені виступи доморощених артистів радянської самодіяльності, тільки все по-польськи. Людей там було до 40, не більше, і всі вони демонстративно посміхалися. Я читав про раселістів, і знав що колись вони себе називали «Дослідниками Біблії», і що їх не має за християн жодна християнська конфесія – ні католики, ні православні всіх обрядів, ні протестанти – баптисти, п'ятидесятники, чи харизматики, і що вони не визнають Ісуса Христа за Бога, і багато що перекручують. У проповідь я не вникав, бо не збирався до них примкнути. Коли розходились, майже всі до мене підійшли й сказали, що я «правильно прийшов». Я ж не сумнівався, що не правильно, бо моє протестантське віросповідання мені дорожче за всі срібняки світу.

Марек відвіз мене на пожежну станцію в Грохов. Там я працював ще тиждень, і треба було звільнитися, тож я вирішив їхати додому. Тим більше вже була середина грудня – тобто всі родинні свята на носі. У п'ятницю я відповів Мареку, що в неділю з ним не піду в його «залу царства», бо їду додому. Його зміна починалася в суботу зранку. А я в суботу пішов на стадіон – головний ринок Варшави в 1990-ті. Там я купив дитині все, що мав у списку, дружині теж, і собі «слаксову» куртку й мешти, та ще одну валізу – зелену й безрозмірну. А ще, великого ведмеда – головне замовлення моєї доці Юлі. Потім він ціле десятиліття підпірав в її кімнаті двері від балкону, коли було спекотно, і вона їх відкривала. Те все я залишив у кімнаті Марека, на пожежній станції, і пішов у концтабір попрощатися.

Коли я повертався о 8 вечора, було вже зовсім темно. Ліхтарі освітлювали високі ворота гаража, за якими стояли пожежні машини, і кидали тінь на сходи в підвал. Здалеку, з протилежного боку подвір'я загавкав чорний пес. Раніше я його тут не бачив. Вітер кружляв у повітрі сухим листям і мокрим снігом. Зима запізнювалася. Три місяці я тут! – трохи в концтаборі, трохи поряд з ним. З того боку паркана долинув дикий викрик Білика.

Я зійшов сходами вниз, і... підвал виявився замкненим. Дивина! Куди це Марек дівся?! Ми ж завжди змінювали одне одного о восьмій. Може, кудись на ринок пішов, і зараз повернеться? Я обійшов навколо будівлі, щоб заглянути у вікно підвалу. Там треба було підняти тяжку залізну кришку, яка внизу перед вікном накривала бетоновану яму. Я двигнув її вгору – у кімнаті горіло нічне світло, а вікно із середини підпирав лом – щоб його не можна було відкрити. Цей лом там опинився недавно, бо ще зранку я ним відбивав лід на сходах. Тож, його туди встромив Марек. Більше нема кому.

Усе ж, сумніваючись, що він мені таке втнув, я почекав годину під дверима. Та він не прийшов. Усередині мої речі, щойно куплені, мій одяг. На щастя, гроші я мав при собі. До автобуса в Україну залишалось 10 годин. Я метикував, як діяти. Не інакше, як треба їхати до Марека додому і просити ключ. Можливо, він поспішав, і просто забувся й замкнув котельню. Маючи звичку все записувати до блокнота, я його адресу теж записав. Місто я знав погано, проте орієнтувався, що туди пішки не дійдеш. Я обійшов будівлю ще раз, бо першого разу зауважив, що біля воріт концтабору стоїть авто і люди розмовляють. То, певне, звідти Білик верещав.

Там справді був Білик, стояла мала вантажівка, в якій сидів Лешек, двигун працював, але водія не було ще за кермом. Білик знову закричав – це він водія гукав, який кудись подівся. Біля них стовбичив охоронець у чорній формі, який мене пропускав у «Мерседес» ще у вересні, коли я приїхав з Галича. Вгледівши мене, Білик аж рота відкрив:

- А я гадав, ти давно вдома тещині пироги наминаєш!

- Та ні, я залишився. А нині їду ось додому, - відповів я, і розповів що у мене за проблема нині сталася.

- Гляди на адресу, - звернувся Білик до Лешака. – То ж тобі по дорозі. Підвези його. Лешек випалив сорок відбірних лайливих словечок – увесь свій лексикон, і закричав на весь голос, що знає все! – я, мовляв, на пожежній охороні у Салека працював. От нехай Салека мене й підвозить. Після цього він кивнув Білику, луснув дверима, щось сказав до водія, який якраз сів до кабіни, і вони помчали на Корчев. Я залишився стояти на тротуарі. Сніг тим часом пішов ще густіший, свіжістю

нагадавши про Різдво, і про дім. Охоронець щось гукнув мені, але я не оглянувся, і так і стояв, гадаючи, що далі робити. Віддати тисячу злотих – мій тижневий заробіток за таксі, я не міг. Пішки туди йти – це на цілу ніч. Розбити вікно й винести своє, відчинивши двері із середини – поліцію викличуть.

Ворота концтабору раптом розчинилися, і я посторонився чорному довгому «мерседесу». Але авто стало просто біля мене, в ньому опустилося тоноване скло, і з вікна висунулася зла пика Білика. Він дивився на мене з-під лоба, як на зрадника, який покинув його концтабір і перейшов на бік конкурентів. Його крилатий капелюх у павутині зсунувся йому на потилицю і на нього з вікна капала вода. Він гаркнув до мене, як той пес на пожежній станції, бо інакше й розмовляти, мабуть, розучився:

- Сідай! Чого дивишся?!

- Хто, я?

- Не охоронець же! Чи тут ще хтось є? Сідай, підвезу тебе на ту Замбковську вулицю.

Я не вірив своїм вухам. Від кого від кого, а від начальника концтабору «Мерседес» я такого не сподівався. Та це ще я м'яко сказав, не сподівався. Я б просто в це не повірив, якби хтось мені розказав, і мені із в'язнів ніхто б не повірив.

- Ви не жартуєте?

- Ну.., в тебе ж теща працює в податковій, - випалив він.

Я сів у пахуче, чорно-шкіряне авто, в якому грало радіо, а задні сидіння ще були в целофані. Білик дорогою пояснив, що цю машину обкатують для клієнтів, тому він може нею їхати – на ній є номери. А потім мовчав і поглядав на вказівники вулиць, аби не заблукати. Сніг ліпив у лобове скло – починалась завірюха. Я вперше їхав у такому дорогому авто, і після концтабору, Корчева, бетону, підвалу, почувався в іншому світі.

- Ось твоя Замбковська. Бачиш будиночок? – то, ніби, там. Іди, я зачекаю. Але не довго, бо підеш назад пішки, - наказав Білик.

Марек зустрів мене здивованою фізіономією. Він вийшов з дому до обмотаної ланцюгом і замкненої на колодку хвіртки. Він ніяк не сподівався мене побачити, але не відкривав. На запитання про ключі, відповів:

- А ти гадав, що я тебе на зібрання раз повіз – і вже я тобі друг? Забирайся з нашої

Польщі, щоб духу твого тут більше не було! А будеш стовбичити перед хвірткою, я в поліцію зателефоную.

- Там ж мої речі, я тільки заберу, - кажу йому. – Чому ти так поводишся?

- Щоб знав як по ринках лазити, коли тебе кличуть до «зали царства»!.. Йди геть! Негайно!.. Касю, - оглянувся він на свою жінку, - телефонуй до поліції!

Повернувшись на пожежну охорону, я вирішив діяти радикально. Чхати я хотів тепер на їхні порядки! – розіб'ю вікно і відкрию двері із середини. Дарма, що в центрі міста, і поліцейський патруль може бути за рогом. У котельній мої речі, зароблені і куплені для родини. Я підняв важку кришку і зіскочив у бетоновану прямокутну яму біля вікна підвалу, й закрив її над собою. Тут, принаймні, мене ніхто не бачив. Під ногами була бита цегла. Я взяв найбільший уламок і вгатив у скло. На диво, цегла розлетілася, а скло залишилось цілим. Зате звук було чути, певне, аж на «Мерседесі». Я помацав у темряві під ногами, і знайшов каменюку, яка ледве вмістилася мені в долоню. Нею я вдарив, що мав сили. Скло розсипалося по кімнаті, по постелі, по столі, по телевізору і по моїх валізах. Зіскочивши на ліжку, я помітив, що порізав палець – обсмоктав його і виплюнув. До автобуса в Україну залишалося ще 8 годин, але я ночувати тут не ризикував. Краще пересидіти на вокзалі, ніж дочекатись поліції. Я зібрав речі за хвилину, відкрив двері й виніс обидві валізи сходами надвір, залишивши двері нарозтвір. У дворі я зненацька зіштовхнувся зі знайомим пожежником, який тієї ночі чергував і обходив територію.

- А, приятелю, це ти! – вигукнув він. – Ти не чув – десь тут ніби вікно розбили? У нас, чи на «Мерседесі»?

Я знизав плечима, і він сказав, що, мабуть, на «Мерседесі». Ми попрощались, і я поніс валізи до трамвайної зупинки, щоб їхати на вокзал. Але тут хтось мене окликнув. Я пооглядався й помітив з того боку паркана Любомира Іваночка, з яким працював у Корчеві, бетонуючи польську землю під німецькі машини. Коли я нині приходив туди прощатися, його не було, тому я зрадив, побачивши недавнього колегу по лопаті.

- Додому? – запитав він.

- Так. Автобус зранку, але нема де ночувати, тому їду туди зараз.

- Ти здурів? Там російський рекет! Заберуть усе, що маєш! А вокзали в Польщі на ніч замикають. Будеш сидіти цілу ніч в снігу на лавочці?

- А що робити?

- Перелазь до нас. Усі з нашого вагончика позавчора поїхали додому, тільки ми з Ігорем Волковецьким залишились. Ще є блатна робота до нового року. Білик просив побілити підсобні приміщення. Переночуєш, а завтра поїдеш, як встанемо.

Отак я востаннє ночував у концтаборі «Мерседес». Але цього разу, нарешті, вільним, а не в'язнем, як усі. Тепер мені було байдуже до криків Білика і Лешека. Тепер я був у чистому, а не в забетонованій роботі. Я дістав по снікерсу із коробки, купленої доці, в якій було їх аж 36, і простяг хлопцям, тай собі теж узяв. Вони, голодні, мов два вовка, проковтнули їх за дві секунди, але не просили ще. Потім ми спали, а знадвору, з того боку колючого дроту, з подвір'я пожежної станції, долинав гавкіт прибудного чорного пса.

Київ, Україна. 2017

Про Україну в Америці

Я родом з України - народилася в Луганську, потім, до еміграції в Канаду, жила з батьками в Харкові. Навчалася в університеті МакГіл (Монреаль, Канада), захистила докторську дисертацію в університеті Йель (США). Наразі мешкаю з родиною в Едвардсвілі (штат Іллінойс, США), працюю професором іспанської філології в місцевому університеті. 6 листопада 2019 р., холодного сирого вечора, зовсім непридатного для проведення публічних заходів, я готувалася виступити з доповіддю «Революція Гідності та народження демократії в Україні» у Публічній бібліотеці Едвардсвіля.

З осені 2013 року, тобто з початку українського Майдану, я використовую кожна нагоду, щоб розповісти якомога більшій кількості людей - моїм знайомим, студентам університету, десяткам тисяч відвідувачів мого всесвітньо відомого блогу, про події в Україні. Західні ЗМІ дуже упереджено ставляться до України: я знаходжу сліди інспірованої Путіним брудної пропаганди будь де, навіть там, де, здавалося б, годі й очікувати щось подібне.

Але за останні 6 років українці зуміли, завдяки своїм грандіозним зусиллям вдома та за кордоном, повернути хід громадської думки на Заході, і поступово стало зовсім неприйнятно, ба я б навіть сказала, “немодно”, займати відверто антиукраїнську позицію. Але я все ж таки мала побоювання, що на мій виступ прийде дуже мало людей, а може бібліотечна зала взагалі залишиться порожньою, бо звідки ж у мешканувів невеличкого міста Американського Середнього Заходу - інтерес до “якоїсь” України? Та й хто захоче вийти з теплої, затишної домівки в таку негоду? Однак я була приємно здивована, коли побачила, що велика лекційна зала швидко заповнюється. Незабаром залишилося тільки місце для стояння, та й його поступово ставало все менше й менше. Особливо зворушливо було бачити в аудиторії зовсім молодих, навіть юних людей. Ще 2015 року у розмові зі студентами факультету журналістики мого університету я виявила, що вони геть нічого не знали про події в Україні. І ось тепер було дуже приємно бачити, що молода генерація американців, нарешті, виявляє інтерес до України.

Я розпочала лекцію з розгляду причин, чому американці повинні дбати про Україну та підтримувати Україну в її протистоянні з Росією. Я розповіла слухачам про Будапештські угоди 1994 року та їх значення для майбутніх спроб ядерного роззброєння у всьому світі: Україна мала третій за потужністю ядерний потенціал у світі, позбулася його - і залишилася без світової підтримки, сам на сам з агресором - Росією. Хто ж тепер, вивчаючи сумний досвід України, захоче позбутися власної ядерної зброї?

“Підтримка України - це справа загальнопланетарної важливості”, - зауважила я. Жінка, що сиділа в першому ряду, підняла руку й сказала: “З часів анексії Криму я дуже уважно слідкую за новинами, що стосуються України. Але у нас в Америці про це немає жодної інформації. Слухаючи вас, я абсолютно приголомшена тим, наскільки важливою є Україна для всього світу”. Слухачі буквально “закидали” мене запитаннями. Вони навіть не думали розходитись після того, як сплинув час, відведений на лекцію. І найкращим в цих запитаннях було те, що абсолютно кожне з них було поставлене в дусі доброти та щирого інтересу до проукраїнської точки зору. Ще декілька років тому це було б абсолютно неможливо. Російська пропаганда була настільки потужною, що знайти аудиторію людей, які були б готові почути щось позитивне про Україну, було б неможливо.

Нарешті мені довелося закінчити нашу зустріч, бо керівництво бібліотеки повідомило нас, що бібліотека закривається на ніч.

“Це просто фантастика! - сказав один зі слухачів. - До чого ж приємно було послухати про цю чудову країну, про її велику боротьбу!”

Я посміхнувся, згадавши часи, коли мене називали “нацисткою” за те, що я відкрито висловлювала підтримку України. Ніколи не забуду, скільки відвідувачів пішли з мого блогу, скільки особистих стосунків я змушена була розірвати - і все це - внаслідок моєї категоричної відмови засудити Українську Революцію Гідності, яку тут часто-густо називали “тріумфом фашизму”.

Вивляється, мої зусилля не були марними, бо з часом все більше людей прийшли та приходять до розуміння й цінування України.

Ольга Бежанова - професорка іспанської філології Університету Едвардсвіль у Південному Іллінойсі (США). Авторка декількох монографій та багатьох наукових статей. Лауреатка літературної премії ім. Пантелеймона Куліша за 2019 р. від Літературно-мистецької академії України.

НАВЧИТЕЛЬ МАЛЯРСТВА І ЛЮДЯНОСТІ

*До 90-річчя від дня народження
відомого дніпропетровського
художника і педагога Михайла
Федоровича Пушного*

У Дніпропетровському художньому училищі він був учнем талановитих художників-педагогів Михайла Паніна та Миколи Погребняка, а пізніше, – у Київському художньому інституті, – студентом навчальної майстерні нашого земляка, відомого українського художника професора Віктора Пузиркова. Гадаю, що саме ці обставини спрямувала до вибору ліричним живописцем Михайлом Пушним місії художника-педагога.

19 листопада обласна організація Співки художників України та учні Михайла Федоровича – колишні студійці Народної студії образотворчого мистецтва Палацу студентів Дніпровського національного університету – відзначають його 90-річний ювілей.

Творчість Михайла Пушного набула досить широкого розголосу одразу по закінченні у 1956 році художнього інституту. З 1957 року він активно презентує свої картини на всеукраїнських і всесоюзних виставках. Живопис Пушного позначена проникливою поетичністю, цікавістю до тем не гучних, але вічних. В жанровому малярстві він переймається темами дитинства («Після уроків», «Мирний сон», «Внученька»), в портретному жанрі – не «героями» соціалістичної праці, а образами колег-митців та інтелігентів-гуманітаріїв (портрети О. Жирадкова та М. Паніна, портрет-картина «Дільничний лікар»), у пейзажі – лірикою чуттєво проникливих мотивів Присамар'я,

Студію ж Михайло Федорович очолив у 1964 році – саме в той час, коли внаслідок змови в Москві усунули від влади Микиту Хрущова і в культурному житті радянської імперії почалася ліквідація так званої «хрущовської відлиги». До цього часу керівником студії був чудовий живописець-новатор, яскравий художник-шістдесятник Яків Калашник, але саме за новаторство в мистецтві та незалежний характер Яків Петрович був звільнений із цієї посади. Михайло Федорович, який цінував свого попередника за талант і новаторство, змушений був пристосовуватися

до нових, – жорсткіших ідеологічних умов функціонування Палацу студентів, а отже і студії. Однак, йому вдалося зберегти атмосферу креативності та демократичності, створену Калашником. Пушний дуже тактовно підтримував творчу новаторську лінію, запроваджену до його приходу в студію, і започаткував свою «пушнівську» традицію ліричного малярства. Калашниківський модерний романтизм вдало поєднувався із глибоким пушнівським ліризмом. Наслідок – участь студійців у всесоюзних та республіканських виставках самодіяльних митців, і врешті – присвоєння студії почесного звання Народної. Студійцями були молоді люди, які пізніше стали відомими художниками: лауреат Шевченківської премії, Народний художник України, професор Національної академії мистецтв Феодосій Гуменюк, Заслужені художники України Станіслав Фомінок і Анатолій Мальцев, Заслужений художник Російської Федерації Анатолій Сергієнко, лауреат премії ім. Федора Решетнікова Анатолій Дерев'яно. Членами Національної спілки художників України стали Володимир Городиський, Віктор Купрій, Сергій Боровський, Валерій Сосна, Анатолій Гармаш, Ірина Ковач, Володимир Корнев, Віктор Радіонов та інші.

Названі студійці, окрім навчання в студії, закінчили навчальні художні заклади, але варто пригадати імена і тих студійців, які здобували художню освіту виключно в майстернях студії, проте у свій час були учасниками і лауреатами різних виставок та конкурсів образотворчого мистецтва як республіканського, так і всесоюзного рівня. Це Віктор Сошенко, Анатолій Супрун, Федір Божко, Олександр Павловець, Ігор Деркач, Олександр Фатеев, Олександр Самійленко. Михайло Федорович створив у студії атмосферу творчого спілкування, яке не вичерпувалося спілкуванням під час студійних занять: студія виїжджала малювати на природу, брала участь в цілинній студентській агіткультбригаді, організовувала «капусники», а головне – постійні тематичні виставки. Тому для студійців відвідування студії було святом, на якому кожен міг проявити свій талант, поспілкуватися на теми

мистецтва і літератури, та й просто на теми повсякдення. Такі бесіди часто ініціював сам Михайло Федорович. Їх міг ініціювати і кожен студієць. Атмосфера студії сприяла вихованню в молодих людях почуття демократизму, людяності та власної гідності, що, до речі, в часи брежневсько-суслівської стагнації було можливістю рідкісною. І нині важко визначити політичні переконання Пушного: на відмінну від Якова Калашника, вроджена дипломатичність дозволяла Михайлу Федоровичу обійти гострі кути комуністичної ідеології, тому керував студією він досить довго. Та відчувалося, що до жорстких комуно-імперських установок він ставився з обережною скептичністю. Мене, наприклад, дивувало те, що він, народжений на Алтаї, за національністю вважав себе сибіряком. Гадаю, це було протестом проти культивованого тоді суслівського визначення населення імперії: «новая історическая общность людей – советский народ». Насправді ж Пушний був українцем, предки якого були переселені на Алтай і в паспорті якого значилося – «русский». Ще працюючи в студії, Михайло Федорович постійно лікував найцінніший для художника орган – очі: зір його невпинно падав... Гадаю, що саме це, та ще так звана «павловська реформа», яка поцупила у нього (як і в десятків мільйонів колишніх советських громадян) грошові заощадження, необхідні на лікування, змусили його покінчити із життям... Це сталося 26 квітня 1996 року – в день десятиріччя Чорнобильської катастрофи. Сумне співпадіння...

Віталій Старченко, колишній студієць М.Ф. Пушного, член Національної спілки художників України, лауреат літературної премії ім. Павла Тичини.

Є різниця!

Якщо твоє фото вклеєне в паспорт України - це ще не робить тебе українцем.

Україна має бути в серці.

І воно щоразу стискається, коли бачиш, як паплюжать та нівелюють все українське - мову, культуру, віру, державні символи.

Перекручують історію, із героїв ліплять ворогів, а із ворогів - героїв.

Україна - це не "кусок землі". Це жива душа. І той, хто її не відчуває - ніколи не стане справжнім українцем.

Навіть з паспортом і у вишиванці.

Рецепти *української* кухні

Гарбуз, запечений в духовці з куркою

Інгредієнти:

1 гарбуз (сорт Хоккайдо) – 1.3 кг;
2 морквини;
1 цибуля ріпчаста;
400 г курячого філе;
3 зубчики часнику;
2 ст. ложки подрібненої зелені;
сіль, чорний перець за смаком.

Приготування:

Цибулю наріжте півкільцями.
Моркву натріть на великій терці.
Обсмажте цибулю і моркву до золотистого кольору. Курку треба розрізати на невеликі шматки і відправити до овочів. Туди ж покладіть сіль, спеції, зелень і часник. Зріжте верхівку гарбуза, видаліть насіння і трохи м'якоти. Перекладіть начинку в гарбуз. Накрийте гарбузовою верхівкою. Запікайте при 180 ° С 40 хвилин.

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ

Не рубай

а посади!

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

○ ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
 В Україну: 30-40 днів
 В Москву: 30-40 днів
 В Ст. Петербург: 35-45 днів
 Решта регіонів на www.meest.us

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
 В Україну: 3-5 робочих днів
 В Москву: 5-7 робочих днів

○ ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
 ○ ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
 ○ УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
 ○ ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

MIST MEEST

Marketing and design by imaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсилка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

